VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1976 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 52 — Vol. LIII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, toukok. 20 p. — Tuesday, May 20, 1969

USAn astronautit kuuta kiertämään

Neuvostoliiton kaksoislasku Venukseen tapahtui viikon vaihteessa 130 p. kestäneen onnistuneen lennon jälkeen

Cape Kennedy. — Apollo X astronautit, Thomas Stafford, John Young ja Eugene Cernan, ovat menossa 3,000-4,000 mailin tuntinopeudella Kuuta kohti. Kello kolmen aikaan tänään iltapäivällä heidän pitäisi olla puolimatkassa, eli noin 125,000 mailin päässä maasta.

Tämä on ihmisten (yhdysvaltalaisten) toinen matka Kuun läheisyyteen ja ensimmäinen kerta jolloin astronautit yrittävät "läheltä" katsoen tutkia Kuuta. He suorittavat "kenraaliharjoituksen" ensi heinäkuussa tapahtuvaa kuulaskua silmälläpitäen.

Noin 62 tuntia kestävän Kuun ympärilennon aikana tämä kuu-moduli eli LEM, jonka lisänimenä on "Nuuskija", eroaa komentomodulista (CMS), jonka lempinimenä on "Charlie Brown" ja kuljettaa matkalaisensa (Cernan ja Stafford) yhdeksän mailin etäisyyteen Kuusta. Samalla aikaa Young kiertää "Charlie Brownilla" 70 mailin etäisyydessä Kuuta.

Apollo X lähetettiin matkalleen sunnuntaina. Lähetys onnistui miltei täydellisesti tiedoittivat viranomaiset.

Astronautit lähettivät sunnuntaina avaruuslennon ensimmäiset väritelevisiokuvat mistä näkyi mm. pallon muotoinen maa.

Moskova. — Kaikkiaan 130 päivää matkalla ollut Neuvostoliiton miehittämätön Venus V avaruusalus suoritti tehtävänsä lauantaina lähettäen 53 minuuttia arvokkaita tietoja Veenuksen kuumasta ja pilvisestä ilmakehästä.

Veenukseen laskuvarjon avulla laskenut, tieteellisillä kojeilla varustettu avaruusaluksen osa lähetti maahan tieteellisiä tietoja koko laskun ajan. Sen avulla laskettiin Veenuksen pinnalle Leninin kuva ja Neuvostoliiton vaakuna.

Venus VI avaruusaluksen osa laski maalipaikkaansa noin 24 tunnin kuluttua Venus V jälkeen ja vain 180 mailin päähän siitä.

Näitä edeltänyt Venus IV lähetti lokak. 18 pnä 1967 90 minuutin ajan tietoja Veenuksen ilmakehästä.

Kaikkiaan 2,491 paunaa painava Venus V lähetettiin pitkälle matkalleen tammikuun 5 pnä. Se suoritti kaikkiaan 217 miljoonaa mailia pitkän lentomatkan Veenukseen, selitti TASS. Vaikka Maan ja Veenuksen välinen lyhin matka on 67 miljoonaa mailia, avaruusaluksen täytyy kulkea paljon pitemmän matkan sen saavuttamiseksi kiertoradalla auringon ympäri.

Tultuaan 31,000 mailin päähän Veenuksesta annettiin maan kontrolliasemalta määräys, minkä perusteella tieteellisillä kojeilla ja laitteilla täytetty osa erkani varsinaisesta avaruusaluksesta. Pian sen jälkeen alkoi laskuvarjon turvin hidas lasku Veenusta kohti.

Vissit länsipiirit ovat arvioineet, että Neuvostoliitto yritti "pehmeätä laskua" Veenuksen pinnalle, mutta neuvostoliittolaisissa tiedonannoissa on puhuttu vain "hiljaisesta laskusta" ilmatilan halki.

Neuvostoliiton uutistoimisto TASS sanoi tätä kaksoislentoa Veenukseen "uudeksi suursaavutukseksi".

Vapautusrintama arvosteli, Saigon kiitteli pres. Nixonin puhetta

Neuvostoliiton lehti sanoi, ettei puheessa ollut mitään uutta — Saigonissa se tulkittiin vanhan ohjelman jatkoksi

Pariisi. — Hylkäämättä sitä suoralta kädeltä kokonaan, Etelä-Vietnamin vapautusrintaman valtuuskunnan jäsenet arvostelivat torstaina hyvin terävästi USAn presidentti Richard M. Nixonin keskiviikkoiltana esittämää 8 kohdan ohjelmaa Vietnamin kysymyksessä.

FNL:n edustajat kiinnittivät huomiota siihen tosiasiaan että presidentti Nixonin ohjelmaan ei sisälly Yhdysvaltain asevoimien ehdoton kotiuttaminen Vietnamista. Valtuuskunnan julkaisemassa lausunnossa sanotaan:

"Yhdysvallat pitää vielä kiinni epäoikeutetusta ja epärealisesta formulasta asevoimien yhteisen pois vetäytymisen toteuttamiseksi, mikä esitettiin nyt uudessa muodossa asettaen hyökkääjän ja hyökkäyksen uhrin samaan asemaan — ehdotus minkä me olemme useita kertoja hyljänneet."

Länsimaiden diplomaattipiireissä on kuitenkin ilmaistu käsitys, että Nixonin puhe voi auttaa neuvottelujen edistystä sen vuoksi kun FNL ei hyljännyt ilman muuta USAn 8 kohtaa käsittävää ohjelmaa.

Saigon. — Täällä selitettiin torstaina, että presidentti Richard Nixonin puhe meni kauemmaksi kuin kukaan (Saigonin ja USAn edustajat) osasivat odottaakaan.

Saigonissa oli presidenttiä odotettu pehmeästi esitettyä kasvojen pelastamisformulaa minkä perusteella USA voisi vapauttaa itsensä Etelä-Vietnamista. Mutta sen sijaan he saivat kuulla voimakkaan lausunnon että USA aikoo seisoa sitoumustensa takana.

Saigonissa odotettiin Nixonin esittävän myönnytyksiä, mutta niitä ei ollut puheessa lainkaan.

Mr. Nixon hylkäsi USAn yksipuolisen asevoimiensa pois vetämisen ja sellaisen rauhansopimuksen mihin "sisältyisi peitetysti Yhdysvaltain häviö".

Hän torjui myös Saigonin hallitusta vaivanneen pelon, että Yhdysvallat voi pyrkiä kokoomushallitukseen missä kommunistit jakaisivat valta-asemat.

Etelä-Vietnamin hallituksen sanottiin olevan hyvin mielissään Nixonin puheesta. Erään virkailijan kerrotaan sanoneen: "Siinä ei ollut vain sitä mitä olimme odottaneet, vaan vielä enemmän, mitä emme ole ansainneet."

Saigonissa selitettiin, että on mahdotonta nähdä miten Hanoi ja Etelä-Vietnamin vapautusrintama voisivat hyväksyä Nixonin ehdotukset.

Myös huomioitiin, että presidentti Nixon ei vaatinut vain yhteistä joukkojen pois vetämistä Etelä-Vietnamista, vaan myös Kambodzhasta ja Laosista.

Washington. — Presidentti Nixonin puhetta kiiteltiin torstaina USAn kongressin jäsenten toimesta.

Mutta senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja, J. William Fulbright sanoi olevansa iloinen siitä kun mr Nixon piti tämän puheen "vaikka hän ei mennytkään siinä riittävän kauaksi".

Senaattori Jacob Javits (R-NY) sanoi, että presidentin puhe oli pidättyvä, ja että siinä huomioitiin asianmukaisesti, jotta Yhdysvaltain kansa toivoo hallituksen lopettavan tämän sodan.

Presidentti Johnsonin edustajana Pariisin rauhanneuvotteluissa ollut W. Averill Harriman sanoi puhetta "rakentavaksi", mutta hän selitti, että "siinä on joitakin aukkoja".

Neuvostoliiton hallituksen äänenkannattaja Izvestija sanoi mr Nixonin ehdotusten pyrkivän "Yhdysvaltain hyökkäyksen oikeuttamiseen Vietnamissa".

"Puheesta ilmeni myös, että USA kieltäytyy yhä asevoimiensa poisvetämisestä Etelä-Vietnamista . . ."

Vissit tarkkailijat ovat Washingtonissa selittäneet, että Nixonin puheessa ei ole niinkään tärkeätä se mitä siinä sanottiin tai sanomatta jätettiin, vaan se, minkälainen tulkinta puheelle annetaan.

USA hylkäsi NL:n ehdotuksen meren pohjan "rauhasta"

Geneve. — Puhuen "monen johtavan merimaan" puolesta, joilla on pitkät rannikot, Yhdysvallat ilmoitti viime torstaina, että se ei hyväksy Neuvostoliiton ehdotusta sen kaikkien sotilaallisen toiminnan lopettamiseksi meren pohjalla.

USAn edustaja Adrian Fisher sanoi aseistariisuntakonferenssissa, että Neuvostoliiton ehdotus, minkä mukaan kiellettäisiin kaikenlainen sotilaallinen toiminta meren pohjassa, nostattaisi lukemattomia tarkkailuongelmia ja tekisi "mahdottomaksi sopimukseen pääsyn".

Hän sanoi "epärealiseksi" NL:n ehdotusta sen vuoksi kun sen hyväksymisen perusteella ei voitaisi meren pohjaan sijoittaa laitteita, joiden avulla saadaan tieto lähestyvistä sukellusveneistä. "Olevat sukellusläivavoimat edellyttävät puolustusmenetelmiä ja meren pohjaan sijoitettavia varoituslaitteita", hän sanoi.

Mr. Fisher ilmaisi kuitenkin toivomuksen, että aseistariisuntakonferenssissa voitaisiin ensi elokuun syyskuussa tehdä sopimus minkä mukaan kiellettäisiin ydinaseiden ja kaikkien muiden joukkotuhovälineiden asentaminen meren pohjaan.

SAIGON "HUOLISSAAN" USAn SUUNNITELMISTA

Harriman kehoittaa Nixonia kotiuttamaan heti 50,000 sotilasta Vietnamista

Washington. — Saigonin presidentti Nguyen Van Thieun nopeasti esittämä pyyntö Nixonin tapaamiseksi on tulkittu laajoissa piireissä hätääntymisen merkiksi USA:n viime viikolla esittämien poliittisien rauhan ehdotuksien johdosta.

Washingtonin virkailijat näyttävät hämmästyneen Thieun vihjauksesta, että yhteinen ohjelma "kommunistien" kanssa neuvotellessa on "vähemmän turvallinen".

Thieu sanoi Saigonissa lauantaina: "Minä toivon tapaavani presidentti Nixonin koska minusta tuntuu tarpeelliselta laatia yhteinen ohjelma tänä kriitillisenä aikana."

Thieun lausunto tuli kolme päivää sen jälkeen kun Valkoisen talon virkailijat tiedoittivat hänen hyväksyneen presidentti Nixonin viime keskiviikkona esittämän rauhansuunnitelman.

Mr Nixonin kehoitti Pohjois-Vietnamia hyväksymään kahdeksan kohtaa käsittäneen rauhansuunnitelman, mikä sisälsi pääasiallisesti molemminpuolisen vieraiden joukkojen poistamisen Etelä-Vietnamin alueelta 12 kuukauden aikana, jota seuraisi kansainvälisesti valvottu asetepo ja vapaat sekä tasapuoliset vaalit.

Saigonin sanotaan protestoivan erikoisesti "vapaiden vaalien" järjestämistä, kuten Nixon ehdotti.

Washington. — W. Averell Harriman sanoi viikonlopulla, että presidentti Richard Nixonin tulisi hetikohtaisesti kotiuttaa 50,000 sotilasta Vietnamista ja asettaa prioriteetiksi molemminpuolisesti tapahtuvan taistelujen vähentämisen.

Mr Harriman toimi presidentti Johnsonin aikana Pariisin keskusteluissa USA:n pääneuvottelijana vuoden 1968 toukokuusta siihen asti kun presidentti Nixon astui virkaansa. Hän sanoi että taistelujen laajuutta olisi pitänyt vähentää marraskuussa jolloin lopetettiin Pohjois-Vietnamin pommitus.

Kommentoidessaan mr Nixonin esittämää kahdeksan kohtaa käsittänestä rauhanehdotuksesta Harriman sanoi, että molemminpuolisesti tapahtuva taistelujen vähentäminen Etelä-Vietnamissa jossa USA olisi aloittajana "ottamalla enemmän puolustuksen suuntaavan asenteen" ja vaatisi samanlaista toimenpidettä vastapuolelta — on tarpeellinen kehityksen aikaansaamiseksi Pariisin neuvotteluissa.

"Minä en usko, että Pariisissa edistytään perääntymällä kuin Vietnamin taisteluja supistetaan" sanoi Harriman.

Mendes-France Defferren rinnalle

Pariisi. — Entinen pääministeri Pierre Mendes-France liittyi viime torstaina presidenttivaalikampanjaan ilmoittamalla, että hänestä tulee sosialistien ehdokkaan Gaston Defferren vaalikampanja-kumppani.

Edellämainitut mieheet selittivät haastattelutilaisuudessa, että jos mr Deferre tulee valituksi presidentiksi, mr Mendes-Francesta tulee silloin pääministeri, jonka tehtäväksi tulee hallitusohjelman luominen. He tiedoittivat osallistuvansa kumppanuksina vaalitaisteluun jakaen mm. sen televisiojan minkä Defferre saa muiden presidenttiehdokkaiden lailla.

Vehnän ylijäämä kasvaa USA:ssakin

Washington. — USA:n maatalousministeriö tiedoitti viikonlopulla, että USA:ssa oleva vehnän ylijäämä määrä tulee nousemaan heinäkuun 1 päivään mennessä 800 miljoonaan busheliin, mikä on kaikkein suurin ylijäämä vuoden 1965 jälkeen.

Ministeriön raportissa sanotaan nykyisen vehnätilanteen aiheuttajaksi viime vuoden ennätyssatoa ja ulkomaankaupassa tapahtunutta laskua.

Huhtikuussa oli 436,000 työtöntä

Ottawa. — Canadan työvoimakeskuksen ja tilastotietotoimiston taholta tiedoitettiin viime viikon lopulla, että työttömien määrä laski maaliskuun aikana 448,000 työttömästä 432,000 työttömään huhtikuun puoliväliin mennessä, mikä lasku oli "tavallista pienempi" tähän aikaan vuodesta.

Viime vuoden huhtikuun keskivaiheilla ilmoitettiin olleen 436,000 työtöntä.

Raportissa sanottiin huhtikuussa olleen 7,629,000 työssä olevaa työläistä ja koko työvoimamäärän olleen samana aikana 8,061,000 henkilöä.

Ervattuna vuotta aikaisempiin tilastoihin, huhtikuussa oli 349,000 työläistä enemmän, eli 4.5% ja työssä olleita työläisiä oli 353,000 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Pääministeri Trudeau:

ARKTISEN ALUEEMME VESISTÖSTÄ KIISTAA

Ottawa. — Canadalla on täydellinen hallintovalta arktisen alueen saariilaan, mutta niiden välisestä merestä on nostettu kiistakysymykseksi, sanoi pääministeri Pierre Elliot Trudeau torstaina.

Hän sanoi, että näiden vesistöjen tarkkaa asemasta saatiisiin selvyys vain kansainvälisen oikeusistuimen välityksellä, mutta Canada ei halua painostaa tätä kysymystä.

Pääministeri Trudeau antoi yllämainitun ja lisäksi muita asiaa koskevia lausuntoja alahuoneen istunnossa esittäessään vastauksen John Difenbakerin viime maaliskuussa esittämään kysymykseen siitä, kuten hän selitti, kun eräät yhdysvaltalaiset öljy-yhtiöt ovat levittäneet karttoja, joiden mukaan nämä merialueet kuuluvat Yhdysvalloille.

Pääministeri Trudeau sanoi torstaina, että hallitus ei ole tietoinen tällaisten karttojen olemassaolosta, ja jos sellaisia karttoja on, niillä ei ole mitään virallista asemaa. Arktiseen alueen mannermaa ja saaret ovat erottamattomana osana Canadas ta, ollen Canadan hallinnassa samoin puitteissa kuin Canadan muutkin alueet, hän selitti. Mikään maa ei ole tehnyt kyseenalaiseksi Canadan hallinto-oikeuksia näillä saarilla.

Puhuen näiden saarten ympärillä olevista merialueista, mr Trudeau lainasi konservatiivipuolueen hallituksen Pohjoisen alueiden ministerinä olleen Alvin Hamiltonin lausuntoa vuodelta 1958: "Canadan pohjoispuolella olevia alueita, lukeutuen niihin saaret ja vedet niiden välillä ja niiden ulkopuolella olevat alueet, pidetään meidän omanamme ja tämän hallituksen mielessä ei ole mitään epäilyä siitä . . . että se on Canadan aluetta."

Esitettyään lainauksen mr Hamiltonin lausunnosta, pääministeri Trudeau huomautti, että kaikki maat eivät ole valmiita tunnustamaan, jotta niiden saarten välillä oleva merivesi on sisävesistöä, kuten sisävedet, missä Canadalla on ehdoton hallintavalta. "Tosiasiassa," hän sanoi, "vastakkaisena käsityksenä on, että Canadalla on rajoitetut valtuudet näiden saarien ympäristövesillä."

NDP:n johtaja T.C. Douglas sanoi, että Canadan tulisi pitää kiinni pohjoisten vesistöjen omistuksesta ja antaa asiasta toisin ajattelevien vedota siitä kansainväliseen oikeuteen.

"Minusta tuntuu," sanoi mr Douglas, "että jos Canadan hallitus jättää tämän asian epämääräiseen tilaan, se on kuin pyydettäisiin toisia esittämään, että meillä (Canadalla) ei ole oikeuksia niistä, ja että me emme ole valmiita tekemään kompromissin asiasta.

Kaivostyöläisten lakko

Quebec City. — Quebecin rautakaivostyöläisten lakko alkaa vaikuttaa myös Suurten Sisäjärvien rahtilaivoihin. Toukokuun 7 päivänä alkaneen lakon vuoksi on nyt lopettanut rautamalmin kuljetuksen Sept Iles istä, Quebecista.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Yhdysvaltain suurlähettiläänä viime elokuusta asti Ottawassa ollut 68-vuotias Harold F. Linder eroaa toimestaan. Presidentti Richard Nixon on hyväksynyt hänen eroanomuksensa minkä sanotaan tapahtuvan molemminpuolisten etujen perusteella.

Montreal. — Air Canadan lennot alkoivat tänään (tiistaina) noin 4 viikkoa kestäneen mekaanikkojen lakon päätyttyä viikon vaihteessa suoritetun äänestyksen perusteella. Työläiset hyväksyivät sopimusluonnoksen minkä perusteella he saavat 9 prosenttisen palkankorotuksen tänä vuonna ja 7 prosenttisen korotuksen seuraavana vuonna sekä eräitä reunaetuisuuksia. Työehtosopimus on voimassa kaikkiaan 26 kuukautta.

Saigon. — Yhdysvaltain sotilasviranomaiset väittivät tiistaiaamuna, että heidän asevoimansa valtasivat lopulta kiihkeiden taistelujen jälkeen Dong Ap Bia vuoren kukkulan, mikä sijaitsee Etelä-Vietnamin pohjoisosassa lähellä Laosin rajaa. Amerikkalaiset ovat hyökänneet tätä vuoristolinnoitusemaa vastaan 9 päivää, joutuneet välillä luopumaan valloitusyrityksistään ja menettäneet taisteluissa huomattavan määrän miehiä kaatuneina ja haavoittuneina.

Cape Kennedy. — Apollo X lento Kuuta kohti jatkuu normaalisesti, tiedoitettiin tiistaiaamuna, ja se tulee Kuun lähettyville keskiviikkona.

Washington. — Kampus-levottomuudet jatkuvat Yhdysvaltain yliopistoilla. Poliisien ja opiskelijain yhteenottoja oli viikonvaihteen aikana kautta maan.

Sanoo poliisien kieltäneen lääkkeet kaatuvatautiselta

Nainen sanoo saaneensa vakavan kohtauksen kahden päivän kuluttua vankeuden jälkeen

Toronto. — Canadian Civil Liberties Association (CCLA) tiedoitti viime viikon lopulla erään 22-vuotiaan torontolaisen naisen sanoneen, että hän joutui olemaan poliisisellissä yli yön jouduttuaan pidätetyksi yleisen rauhan häiritsemisestä ja poliisien olleen välinpitämättömiä hänen pyynnöstään saada lääkettä, jota hän joutuu nauttimaan kaatuvautiin kaatumatautiin vuoksi.

CCLA tiedoitti välittäneensä Ontarion prokuraattori Arthur Wishartille naisen allekirjoittaman valaehtoisen lausunnon, jossa hän sanoo pyörtyneensä kadulle kaksi päivää myöhemmin ollen se lopsuutensa jälkeen kaikkein pahin kaatumatautikohtaus.

Nainen, jonka nimeä ei ole annettu julkisuuteen, oli jakamassa poliittisia lentolehtisiä joutessaan pidätetyksi, sanoo CCLA. Naisen sanotaan itkeneen aluin sellissä yön aikana. Hänelle ei tuotu ruokaa tai vettä. Lisäksi nainen oli sanonut, että hänen annettu sotilaa vanhemmilleen saadakseen pillereitä, joita hänen pitää nauttia kaatumatautikohtausten välttämiseksi.

Valaehtoista lausuntoa seuraneessa CCLA:n yleisen neuvonantajan A. Alan Borovoyn kirjeessä sanottiin mm. seuraavaa:

"Meillä on syytä uskoa, että yleisön tietoon tulevien tapausten (jotka koskevat poliisien huonoa käyttäytymistä) lukumäärä . . . edustaa hyvin pientä vähemmistöä niistä valituksista, joita on todellisuudessa tehty. Viimeksi kuluneiden kuukausien aikana useat henkilöt ovat ottaneet yhteyden meidän virastoomme valittaen poliisien edesottamuksista joka vaihtelevat suututtavasta ahdistelemisesta raakoihin pahoin pitelyihin asti.

Mr. Borovoy sanoi lisäksi, että nainen vannoi ilmoittaneensa pidätyksen tehneille poliiseille heti pidätyksen tapahduttua sairastavansa kaatumatautia ja tarvitsevansa pillereitä ennen kuin hänet suljetaan selliin.

"Nainen väitti poliisien kieltäytyneen täyttämästä hänen pyyntöään. Nainen sanoi lisäksi, että hän toisti pyyntönsä useita kertoja ennen poliisiasemalle saapumista ja poliisit olivat ilmeisesti tietoisia, etteivät he voi tehdä mitään ennen kuin nainen on rekisteröity ja virallisesti vangittu. Mutta kaikesta huolimatta sen kaan jälkeen kun hänet oli rekisteröity ja virallisesti vangittu, ei kuitenkaan ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin", sanoi hän.

Tukholma. — Täällä sijaitsevasta Canadan lähetystöstä tiedoitettiin viikonlopulla, että ensimmäiset varsinaiset keskustelut Canadan ja Kiinan diplomaattisuhteiden perustamisesta alkavat mahdollisesti tällä viikolla.

INTIAANIT RYHTYVÄT PROTESTIMARSSIIN

Intiaanikehitysviraston 10 virkailijaa erosi protestiksi Ont. hallitusta vastaan

Toronto. — Ontarion sosiaaliministeri John Yaremko suunnittelee tänään (tiistaina) Ontarion intiaanien kehitysviraston uudistamista vaikka intiaanit aikovat marssia Queens Parkiin vaatiakseen mr Yaremkon erottamista hallituksesta.

Intiaanien kehitysviraston melkein koko henkilökunta erosi viroistaan viime perjantaina ja molemmat oppositiopuolueet vaativat sosiaaliministeri Yaremkon eroamista. Kehitysviraston oli 10 intiaanityöläistä, jotka vaativat muutosta Ontarion hallituksen intiaaniohjelmaan.

Ontarion intiaanien unioni syytti, että useampia satoja intiaaneja ei reservaatioalueilla ehdotettiin käsiteltäväksi tässä päiväksi (tiistaiksi) suunniteltuun protestimarssiin.

Hämillään, mutta peräksiantamattomana intiaanien kehitysviraston henkilökunnan eroamisen johdosta, ministeri Yaremko sanoi kehitysviraston toimintaa heti kun hän on nimennyt uudet virkailijat.

Opposition johtaja Robert Nixon sanoi haastattelutilaisuudessa, että hän esittää lainlaatijakunnan istunnossa tänään (tiistaina) ehdotuksen moitelauseen antamiseksi sosiaaliministeri Yaremkolle.

NDP:n johtaja Donald MacDonald sanoi, että hänen puolueensa aikoo esittää epäluottamuslause-ehdotuksen hallitukselle, "sen petettyä hallitusmaisesti maakunnan intiaaniyhdyskuntien oikeudet ja tarpeet."

Molemmat oppositiopuolueet väittivät perjantaina saada intiaanien kehitysviraston henkilökunnan eroamiskysymyksen keskustelun alaiseksi lainlaatijakunnassa, mutta puhemies kieltäytyi tästä. Puoluejohtaja Fred Cass hylkäsi mr Nixonin ehdotuksen hätätilanneneuvotteluista ja eväsi NDP:n ehdotuksen, joka koski henkilökunnan eroamiskysymystä.

Kehitysviraston johtajana toiminut Joseph Dufour (hän erosi myös) sanoi, että viraston henkilökunta erosi perjantaina sen jälkeen kun he olivat epäonnistuneet yritettyään saada vastausta sosiaaliministeri Yaremkolta. Hänen ministeri John Robartsilta kolmen kohdan ohjelmaehdotukseensa, jonka he olivat lähettäneet maakuntahallitukselle. Viraston henkilökunnan jäsenet halusivat lähettää erota, ellei hallitus myönnä intiaaneille koskevan ohjelmansa.

AUTOYHTIÖT SAIVAT SUUREN VELAN ANTEEKSI

Ottawa. — Canadalaisille autotehtailijoille annettiin anteeksi noin $80 miljoonaa tulliveroa, koska ne ovat "tulleet koko lähelle" Canadan ja USA:n autokauppasopimusta ja "tehneet melko hyvin" hankkiessaan työmahdollisuuksia canadalaisille, sanoi finanssiministeri Benson viime viikon lopulla.

Trudeaun hallitus "pyyhki yli" hallinnallisella määräyksellä n. $80 miljoonaa, jonka summan autotehtailijat olivat velkaa tulliveroina. Mutta valtion tilintarkastaja Maxwell Henderson moit ti vuotuisessa raportissaan hallitusta siitä tavasta, jolla se arvioi ja kokoo tulliveroa autosopimuksen puitteissa. Hän kuvasi autosopimuksen "epäkäytännölliseksi valtion tulojen kannalta".

Vuoden 1965 sopimus takaa canadalaisille autotehtailijoille suuremman osuuden Pohjois-Amerikan autoteollisuuden tuotannosta, mutta samalla se sisältää, että Canadan autotehtaat valmistaisivat vastapalveluksiksi tariffi-vapaasti USA:sta tuotettavia osia sista autoista ja autojen osista.

Benson väitti, että autosopimuksen puitteissa lain jyrkästi täytäntöönpaneminen voisi "romuttaa koko autosopimuksen".

Henderson sanoi vuosittaisessa raportissaan, ettei tilintarkastajalla ole saatavissaan tilastoja siitä kuinka paljon autotehtailijat ovat velkaa Canada-USA autosopimuksen puitteessa; että tullivirasto ei ole saanut tarkkoja tietoja, joiden mukaan voitaisiin päättää, ovatko autotehtaat täyttäneet sopimuksen vaatimukset, ja että tullivirasto ei painosta autotehtailijoita tarpeeksi tiliensä saamiseksi.

Canada-USA autosopimuksen puitteissa on 35 autotehdasta ja 500 osia käsittelevää yhtiötä, josta 14 autotehdasta oli maalliskuussa 1968 velkaa yhteensä $43.6 miljoonaa, sanotaan raportissa, ja että velka oli kuitenkin arvioidaan nousseen $80 miljoonaan yksinkertaisesti sen johdosta, että yksi autotehdas ei ole täyttänyt autosopimuksen vaatimuksia.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. $3.00	Suomeen:	1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Rikoslain muutoksista

Kuten on uutistiedoista saatu lukea, alahuoneen istunnossa hyväksyttiin viime keskiviikkona kolmannessa käsittelyssä omnibuslakiehdotus Canadan rikoslain muuttamiseksi. Laki menee vielä senaatin käsiteltäväksi ja vasta sen jälkeen voi hallitus antaa julistuksen sen voimaanastumisesta joko kokonaan tai osittain.

Vaikka tämä lakiehdotus ei olekaan vielä valmis eikä voimassa niin sen aiheuttamat muutokset ovat kuitenkin siksi laajakantoisia — tavalla tai toisella miltei kaikkia canadalaisia koskevia — että siihen kannattaa kiinnittää vakavaa huomiota huolimatta lainkaan siitä kannatammeko niitä muutoksia yleensä tai osittain, tai vastustammeko niitä.

Meidän mielestämme nämä rikoslain muutokset ovat eräiltä kohdin kyseenalaisia. Kaikkein suurinta vaikeutta tulee epäilemättä aiheuttamaan aborttikysymystä käsittävä uudistus. Se antaa naisille vissinlaiset aborttioikeudet, mikä sellaisenaan on suuri edistysaskel nyt voimassaolevaan lakimääräiseen menetelmään, jonka puitteissa Canadassa tehdään vuosittain kymmeniätuhansia laittomia abortteja, joiden yhteydessä puoskarit aiheuttavat nuorten naisten keskuudessa kuolemantapauksia, elinikäisiä vikoja ja muita kärsimyksiä. Mutta nyt käsiteltävä lakiehdotus ei mene riittävän pitkälle; se antaa aborttioikeuden jos naisen terveys sitä fyysilliseltä tai henkiseltä kannalta vaatii; mutta lääkärit eivät saa aborttia suorittaa ilman 3-henkisen lääkärikomitean suostumusta. Tuhannesti parempi olisi kun aborttikysymys jätettäisiin niiden naisten ratkaistavaksi, jotka eivät halua vissinä raskaushetkenä äidiksi tulla.

Kyseenalainen on myös se kohta minkä mukaan tulee väkijuomien vaikutuksen alaisuudessa auton ajamisesta epäillylle henkilölle pakollinen hengityskokeen antaminen. Tämän lakimuutoksen perusteella voidaan ensimmäisen kerran "väkijuomien vaikutuksen alaisuudessa" autoa ajaneelle antaa jopa 3 kuukauden vankilatuomio ja $500.00 sakko, jos hänen veressään on hengityskokeen perusteella yli 0.08 prosenttia alkoholia. Lakitieteelliseltä kannalta katsoen syytetty joutuu tässä "todistamaan itseään vastaan" puhumattakaan nyt siitä, että hengityskoemenetelmä voi myös antaa "virheellisiä" vastauksia. Nähtäväksi jää, miten lain tämä kohta tulee käytännössä menestymään yhteiskunnassa, missä väkijuomia myydään hallituksen kontrollin alaisuudessa ja verotulojen hankkimiseksi hallitukselle.

Muiden muutosten mukaan oikeuslaitos voi käyttää entistä enemmän yhteiskunnan (ja rikkoumukseen syyllistyneen) hyväksi ehdonalaisia tuomioita; "säädyttömyydet" tulevat yksityispaikoissa sallituiksi miehen ja aviovaimon kesken heidän yhteisten sopimusten perusteella; Canadan passien väärentämisestä tulee entistä kovemmat rangaistukset; arpajaiset ja onnenpelit tulevat laillisiksi mikäli niiden järjestäjinä on maakunnan lupakirjalla toimivat uskonnolliset ts. hyväntekeväisyysjärjestöt; näyttelyn asettajat, maatalousnäyttelyn- ja huvittelupaikkojen järjestäjät; pyssyjen kontrollia koskeva tiukennettu lakiehdotus määritteleе rikokseksi kaikenlaisen aseiden ja ammuksien kantamisen niin, että se on jollakin tavoin vaarallinen menetelmä muille (koskien se myös metsästäjien "vahingonlaukauksia"); homoseksualismin "laillistuttaminen" yksityispaikoissa siihen vapaaehtoisesti suostuvien aikuisten keskuudessa, jne.

Yleisesti puhuen, vaikka emme yksilöinä tai ryhmänä hyväksyttäisikään kaikkia sen yksityiskohtia, tässä rikoslain muutosluonnoksessa, mikä ilmeisesti tulee pian lakivalmoiseksi, on huomattava määrä nykyajan kehitykseen ja vaatimusten vaatimia muutoksia. Ja voimaan astuttuaan näistä luonnoksista tulee maan laki, mikä koskee jollakin tavoin canadalaisten enemmistöä.

Olutyhtymä USAn kontrolliin?

Viitaten uutistietoon, että jättiläiskokoinen yhdysvaltalainen tupakkayhtymä, Phillip Morris Inc. aikoo ostaa Canadian Breweries Limitedin täydelliseen kontrolliinsa, Toronton yliopiston professori Melville Watkins sanoi Canadassa tarvittavan lakia, jonka mukaan "voitaisiin estää" canadalaisten teollisuuslaitoksien joutuminen jonkun ulkomaalaisyhtiön omistukseen tai kontrolliin.

Samassa hengessä ovat monet canadalaispiirit osoittaneet kuluttajain asiain ministeri Ron Basfordille, ettei riitä vetoomukset siihen, jotta meillä ei ole sellaista lakia mikä estää monissa maissa kontrolloivien laitosten, kuten Phillip Morrisin kahmimasta haltuunsa canadalaisia teollisuuslaitoksia.

Jos sellaista lakia ei ole, sanottiin CKP:n viime tiistaina tämän asian johdosta julkaisemassa lausunnossa, "niin parlamentissa voidaan hyväksyä hätätilalaki ja siten estää canadalaislaitosten joutuminen ulkomaalaiseen kontrolliin. Tosiasia kuitenkin on, että laaditut lait estävät pankit, sanomalehdet, liikennelaitokset ja tiedonantovälineet joutumasta ulkomaalaisten kontrolliin. Miksi sitä ei voitaisi laajentaa Canadan ekonomian muille aloille?"

Toronto Daily Star kiinnitti samana päivänä huomiota siihen, että sanan ahtaammassa merkityksessä tämä canadalaisten toimesta rakennettu Canadassa toimiva Canadian Breweries Ltd. ei ole enää "canadalaisyhtiö" sillä brittiläis-eteläafrikkalaisyhtiö, Rothmans of Pall Mall Canada Ltd. sai käsiinsä jokin aika sitten E. P. Taylorin Argus-korporatioita mainitun olutyhtymän kontrollin ostamalla 11.5 prosenttia sen osakkeista.

Tästä huolimatta toteaa mainittu lehti, suuri muutos tapahtuu omistussuhteissa jos Phillip Morris saa ostetuksi $130 milj. hinnasta olutyhtymän osake-enemmistön. Lehti selittää, ettei ole lainkaan samantekevää mikä ulkonaa canadalaislaitoksia omistaa. Jos ulkomaisina omistajina on yksinomaan amerikkalaisia, niin se keskittää Canadan talouselämän kontrollin paljon enemmän yhden ulkomaan rahamiesten käsiin, mitä tapahtuisi silloin, jos näitä ulkomaalaisia omistajia olisi useammassa eri maassa. Toisaalta on oletettavaa, että Canadian Breweriesin osakkeet ovat nyt valtaosalta canadalaisten hallussa, mutta jos Phillip Morris saa ne käsiinsä, niin tupaa mainittu olutyhtymä tuottamaan voittoa pääasiassa amerikkalaisille rahamiehille.

Tärkeintä kuitenkin on se, että sellaiset monikansalliset konglomeraatit kuin Phillip Morris vaarantavat Canadan itsenäisyyttä ja Canadan kansan yleisetuja. Ne voivat taloudellisen valtaasemansa perusteella ja avulla sekaantua myös Canadan poliittiseen elämään, ulkopoliittisten kysymysten, ulkomaankaupan, parlamentin ja toiminnan kohdalta.

Kaiken ylläesitetyn perusteella olisi toivottavaa, että pääministeri Pierre Trudeaun johtama hallitus omaksuisi tässä asiassa päättävän kannan ja estäisi Canadian Breweriesin joutumasta Phillip Morrisin omistukseen. Mikäli Canadian Breweriesin omistus on nyt epäedullisella tolalla, niin kansallistettakoon koko laitos, ja käytettäköön sen tuotannosta saatavia suuria voittoja yleishyödyllisiin tarkoituksiin, urheilutoiminnan, terveydenhuollon ja muiden sellaisten edesottamisien rahoittamiseen.

Sokeri rasvaa vaarallisempaa

Aikoinaan sokeri oli harvinaisuus nykyisin se yleisimpiä ravintoaineita. Sivistyksen myötä saimme kuitenkin monia sairauksia, joista esi-isämme eivät tienneet juuri mitään. Näistä ovat etusijalla sydän- ja verisuonitaudit.

Aluksi tiedemiehet epäilivät rasvoja. Siksi sydäntautisten ravinnon rasvapitoisuutta supistettiin jyrkästi. Ryhdyttiin odottamaan jyrkkiä muutoksia, mutta turhaan. Miten muuten on selitettävissä, että eskimot, jotka syövät paljon rasvaista kalaa ja hylkeenlihaa, tai somalilaiset, jotka juovat koko ikänsä rasvaista kamelinmaitoa, eivät tiedä mitään näistä sairauksista?

LIIKASOKERI RASVAKSI

Silloin tiedemiesten huomio kohdistui sokeriin. Monivuotiset ja yksityiskohtaiset tutkimukset USA:ssa ja Englannissa osoittivat, että sydän- ja verisuonitauteja aiheuttaa pääasiassa sokeri eikä suinkaan rasva.

Yhtyvätkö neuvostoliittolaiset tiedemiehet tähän mielipiteeseen? NL:n Lääketieteen akatemian ravitsemusalan tutkimuslaitoksen sydän- ja verisuonitautien osaston esimies professori M. A. Samsonov sanoo:

— Sydän- ja verisuonitaudit sekä sokerin liika käyttö ovat ehdottomasti yhteydessä keskenään. Neuvostoliitossa suoritetut kokeet ja kliiniset tutkimukset ovat näyttäneet sen toteen. Akateemikot N. N. Anitshkov ja A. L. Mjasnikov selittävät valtimonkovetustaudin johtuvan elimistön rasvanvaihdunnan hermosto- ja umpierityssäätelyssä esiintyvistä häiriötiloista. Rasvatasapainon häiriö johtuu taasen helposti imeytyvien hiilihydraattien kuten sokerin, hillojen, makeisten liikakäytöstä.

Yleensä tiedetään, että osa hiilihydraateista muuttuu rasvaksi, ne voivat olla ihonalaisia rasvakerroksia, maksan rasvoittumista tai verisuonten seinämille muodostuvia saostumia. Siksi rasvanvaihdunnan häiriöitä potevan ihmisen ei suinkaan tarvitse olla aina lihava.

Mitä tapahtuu elimistöön joutuneelle liikasokerille? Oletetaan, että ihminen nauttii aamulla kolme kupillista teetä ja panee kuhunkin kupilliseen kolme palaa sokeria. Tämä sokeri joutuu hyvin pian vereen. Ainoa hormoni, joka absorboi sen, on insuliini. Koska vereen joutuu samanaikaisesti suuri määrä sokeria, insuliini ei ole valmis absorboimaan sitä kokonaan. Osa absorboidusta sokerista menee hermosoluihin, lihasten ja sisäelimien ravitsemiseen. Entä mitä tapahtuu ylimäärälle? Elimistö joutuu erittämään sitä eri tavoin: Tiettyyn pisteeseen saakka terve elimistö suoriutuu tästä tehtävästä, mutta sitten liikasokeri alkaa muuttua rasvaksi.

Päinvastoin kuin helposti imeytyvät hiilihydraatit, hedelmien, leivän, ryynien ja perunan sisältämät yhdistetyt hiilihydraatit imeytyvät hitaasti eivätkä näin aiheuta liian voimakasta sokerin lisääntymistä veressä. Joutuessaan vereen vähitellen ne joutuvat hyvin käytetyksi eivätkä aiheuta rasvakerrostumia verisuonten seinämissä.

Näin valtimokovetustaudin ehkäisemiseksi määrättävässä ruokavaliossa on tarkoin otettava huomioon hiilihydraattien määrä. Niitä ei ole pyrittävä vähentämään, hiilihydraatit ovat välttämättömiä elimistölle. Mutta sen sijaan sokerin, hillojen, makeisten, sokerileivonnaisten ja erittäin makeiden mehujen kulutusta olisi supistettava 40 grammaan päivää kohti.

NORMAALIN SOKERINKULUTUKSEN MÄÄRÄ

Ammattiliittojen keskusneuvoston lääkitysruokailun asiantuntija professori M. S. Marshak toteaa:

— Sokeri on kieltämättä välttämätön ihmiselle. Sokerin puutteessa joutuu helposti aliravitsemustilaan.

Keskushermosto on elimistön tärkein sokerinkuluttaja. Sokeri parantaa sen kuntoa, poistaa väsymystä. Siksi monet ihmiset sekoittavat teekuppiinsa jopa 6—8 palaa sokria "jotta ajatus luistaisi paremmin". Tätä ei ole syytä tehdä. Keskushermoston nopeaa kiihtymistä seuraa masennus, mikä lopulta saattaa johtaa hermostollisiin häiriötiloihin.

Sokerin ylimäärä vaikuttaa haitallisesti myös mahalaukun toimintaan, se vähentää happoja. Yrittäkääpä syödä makeisia ennen ruokailua, ja huomaatte ruokahalunne olevan tipotiessään. Siksi makeat ruoat nautitaankin jälkiruoaksi.

Mikä on terveen ihmisen normaali sokerinkulutus päivää kohti? Miten paljon tulee syödä, jotta elimistön tarpeet tulisivat tyydytetyiksi ilman haitallisia seurauksia? Tällaisena määränä olisi pidettävä 80—100 grammaa, mukaan luettuina luonnollisesti kaikki sokerileivonnaiset, jäätelöt yms. Kun aamulla laitatte teekuppiinne kaksi palaa sokeria olette jo nauttinut 15 grammaa. Suositeltavaa sokerimäärää ei kuitenkaan pidä nauttia samanaikaisesti, vaan sen on jouduttava elimistöön tasaisin väliajoin pitkin päivää.

VAARATTOMIIN MAKEUTTAJIIN

Entä miten käy sellaisten ihmisten, jotka pitävät suunnattomasti makeisista, kekseistä, jäätelöstä ja leivoksista? Ei läheskään jokainen pysty rajoittamaan jatkuvasti mielihalujaan. Erityisen vaikea on selvittää lapsille, miksei hänelle haluta ostaa makeisia. Tarkoituksenmukaisinta olisi ilmeisesti valmistaa osa sokerileivonnaisista käyttäen vaarattomia makeutusaineita. Pitkien etsintöjen jälkeen tällainen makeuttaja löydettiin. V. 1967 Neuvostoliitossa keksittiin ksyliitin, valkoisen makean pulverin valmistusmenetelmä. Ksyliitti valmistetaan puuvillasiementen kuorista eikä se muutu rasvaksi elimistössä. Luonnollisesti kaan koko sokerin tarvetta ei voida ksyliitillä korvata.

Valitettavasti ksyliittiä valmistetaan Neuvostoliitossa hyvin vähän, eivätkä sokerileipuritkaan suhtaudu siihen kovin myötämielisesti.

MONTAKO GRAMMAA SYÖTTE?

Tiedemiesten mielestä 100 gramman sokeriannos päivässä on siis riittävä terveelle ihmiselle. Mutta kuinka moni pitää kiinni tästä rajoituksesta? Tiedemiehet ovat huolissaan, makeisteollisuuden edustajat kohauttivat harteitaan. Entä kuluttaja?

— Montako grammaa sokeria syötte päivässä?

Tämä kysymys esitettiin viidelle eri ammatin edustajalle. Aluksi se herätti ihmetystä, minkä jälkeen kaikki, lukuun ottamatta ballerina Oksana Rjabkinaa, vastasivat, etteivät tiedä, miten paljon syövät sokeria. Kun ilmoitimme yhden sokeripalan painon ja sokerin määrän eri tuotteissa, antoivat haastateltavat haastateltavat pienen laskutoimituksen jälkeen seuraavat vastaukset:

shakin suurmestari J. Averbach 250 grammaa, uinnin maailmanmestari S. Bellits-Helman 120 grammaa, työläinen V. Kalokov 180 grammaa, perheenäiti I. Batarova 160 grammaa, ballerina O. Rjabkina 55 grammaa.

Viidestä haastatellusta neljä ylittää normin ja näistä kolmen kohdalla tämä ylitys on melko huomattava.

⅓ MEILLE, ⅔ LÄÄKÄRILLE

Tällä tavoin on siis kuluttajan laita. Jos kuluttaja tämän artikkelin luettuaan jää miettimään asiaa, keskusteluamme ei voi pitää turhana. Olisi vielä tähdellisempää, että tiedemiehet ja makeisteollisuuden edustajat kokoontuisivat neuvotteluun ja että tämän neuvottelun tuloksena syntyisi uusia, tiedemiesten evästyksiin perustuvia reseptejä, jolloin makeisten ja sokerileivonnaisten kulutuksessa olisi pohjana muukin kuin pelkkä tottumus tai perinne, sama perinne, joka noudattaa sananpartta "ei voisilmä puuroa pilaa". Sokerileivonnaiset ja makeiset eivät kuitenkaan ole puuroa eikä sokeri voita. Niinpä jos vedotaan kansan viisauteen, olisi paras muistaa toinen sananparsi, joka syntyi kolmetuhatta vuotta sitten Niilin rannoilla. Muinaiset egyptiläiset sanoivat, että vain kolmannes siitä, mitä syömme, koituu meille itsellemme hyödyksi, kahdesta kolmanneksesta hyötyvät nimittäin lääkärit. Samoin on sokerin laita, jos me lapsellisuudessamme tai tietämättömyydessämme nautimme sitä enemmän kuin elimistömme tarvitsee. Norbert Wiener lausui kerran osuvasti: "Ero kuolettavan ja lääkitsevän strykniiniannoksen välillä on ainoastaan määrässä."

Muistakaa nämä sanat silloin kun ojennutte kohti sokeriastiaa pannaksenne kahvi- tai teekuppiinne ylimääräisen sokeripalan.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Albert Ruuska, Port Arthur, Ont. täyttää torstaina toukokuun 22 pnä 77 vuotta.

Victor Vanhala, Tecumseh, Ont. täyttää perjantaina, toukokuun 23 pnä 77 vuotta.

Lauri Kauhala, Malartic, Que. täyttää lauantaina, toukokuun 24 pnä 82 vuotta.

Elina Sandholm, Whitefish, Ont. täyttää sunnuntaina, toukokuun 25 pnä 70 vuotta.

Frank Kivi, Wahnapitae, Ont. täyttää sunnuntaina, toukokuun 25 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Dmitri Gudkov:

Merenpohja — rauhanomaisiin tarkoituksiin

Kahdeksantoista komitean uusi istunto Genevessä kiinnittää ensi kertaa huomiota ongelmaan, josta voi muodostua uusi tärkeä askel asevarustelun rajoittamisessa. Keskustelua käydään merien ja valtamerien pohjan käyttämisestä pelkästään rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Miksi tämä kysymys otettiin esille juuri nyt? 12 viime vuoden aikana olemme saaneet olla todistamassa ihmisen rohkeaa tunkeutumista avaruuteen. Tulokset ovat kunnioitettavat ja ne hämmästyttävät. Mutta samaan aikaan on pyritty tunkeutumaan myös maailman valtameriin ja tutkimaan niiden salaisuuksia. Tässä ovat olleet kyseessä puhtaasti tieteelliset tarkoitusperät. Valtameri, joka peittää 3/4 maapallomme pinta-alasta, on valtava elintarvikevarasto. Mutta toistaiseksi meren antimet käsittävät vain yhden prosentin ihmisten ruokavaliosta. Meren pohjalla on käytännöllisesti katsoen mittaamattomia kaivannaisvarastoja. Tiedemiehet olettavat, että seuraavan vuosikymmenen loppupuolella n. puolet maailman öljystä tullaan nostamaan meren pohjasta.

Viime vuosina Neuvostoliitossa, USA:ssa, Englannissa, Ranskassa ja Japanissa on suoritettu tutkimuksia joiden tarkoituksena on saada selville ihmisen fysiologiset mahdollisuudet työskentelyyn merten syvyyksissä. Viimeisin tämän sarjan kokeista suoritettiin viime helmikuussa Kaliforniassa, jossa 9 amerikkalaista eli kaksi viikkoa terässylinterissä 80 metrin syvyydessä. Kokeet osoittivat, että ihminen voi elää ja työskennellä ainakin 200 metrin syvyydessä.

Ei ole mikään salaisuus, että tieteen saavutuksia seuraa suurella mielenkiinnolla myös sodan jumala Mars. Kalifornian kokeet suoritettiin Pentakonin kustannuksella. Viime vuonna USA käytti vedenalaisiin tutkimuksiin 410 miljoonaa dollaria. Arvioidessaan Kalifornian tutkimusten tuloksia New York Times kirjoitti, että ne olivat täysin Pentagonin teoreetikkojen odotusten mukaiset "vedenalaisten tukikohtien rakentamisen kannalta."

Viime aikoina on siis avautunut aivan uusi tutkimuskenttä, mutta samalla on syntynyt vaara sen käyttämisestä asevarustelun hyväksi. On selvää, että Neuvostoliitto ei voi sivuuttaa tätä vaaraa. Näin ilmestyi kahdeksansantoista komitean listalle Neuvostoliiton esitys, jossa vaaditaan meren pohjan käytön kieltämistä sotatarkoituksiin.

Tämä suunnitelma ei syntynyt tyhjälle paikalle. Muutamia askeleita tähän suuntaan on jo otettu. Vuonna 1967 YK:ssa perustettiin erikoisosasto, jonka tehtäväksi annettiin meren pohjan tieteellisen ja taloudellisen käytön mahdollisuuksien tutkiminen. Komitea tunnusti, että tarkoituksenmukaisinta olisi käyttää meren pohjaa vain rauhanomaisiin tarkoituksiin. Tämä mielipide sai vahvistuksen erikoisjulkilausumassa, joka hyväksyttiin turvallisuusneuvoston 23. istunnossa 21. joulukuuta 1968. Julkilausumaa voidaan pitää hyvänä alkuna kansainvälisessä oikeudessa meren pohjan käytön kieltämiseksi sota tarkoituksiin. Neuvostoliiton ehdotus kahdeksantoista komiteassa on ensimmäinen käytännöllinen askel turvallisuusneuvoston julkilausuman vahvistamiseksi.

Aikaa ja rauhaarakastavien valtioiden ponnistuksia tarvitaan sopimuksen aikaansaamiseksi. Mutta siitä huolimatta meillä on jo toivoa herättäviä esimerkkejä. Vuonna 1959 allekirjoitettiin kansainvälinen sopimus Etelämantereen käytöstä vain rauhanomaisiin tarkoituksiin. Vuonna 1963 allekirjoitettiin Moskovan sopimus, joka koskee ydinkokeiden kieltämistä ilmakehässä, avaruudessa ja veden alla. Vuonna 1967 allekirjoitettiin sopimus avaruuden ja taivaankappaleiden käyttämisestä vain rauhanomaisiin tarkoituksiin. On toiveita, että nytkin 18:n neuvostossa terve järki tulee pääsemään voitolle.

VAINOT JATKUVAT YHÄ ETELÄ-VIETNAMISSA

Etelä-Vietnamin tapahtumista tihkuu ankaran sensuurin vuoksi vähemmän tietoja kuin aikaisemmin. Vapautusrintaman sissien hyökkäyksiä koskevat uutiset välitetään aina amerikkalaisille ja Saigonin hallituksen joukoille myötämielisessä sävyssä. Niissä vähätellään sissien saavuttamia voittoja. Varsinaisesta siviilielämästä näkyy vähän länsimaisten uutistoimistojen liuskoilla, lukuunottamatta Saigonin hallituksen jäsenten puheita ja tekoja.

Lehdistön asema on erittäin ahdistettu, vaikka EteläVietnamissa sensuuri virallisesti kumottiinkin viime vuoden kesäkuun alusta. Tämän vajaan vuoden aikana on kuitenkin lakkautettu joko kokonaan tai toistaiseksi 23 sanomalehteä. Tavallisin poliittinen syy on "valtion turvallisuuden vahingoittaminen". Usein syytä ei mainita lakkautuspäätöksen yhteydessä, vaan se tulee ilmi joskus myöhemmin.

Jokin aika sitten lakkautettiin Etelä-Vietnamin alueella ilmestyvä suurin sanomalehti Tin Luan ja sen päätoimittaja joutui sotatuomioistuimen eteen. Syynä oli lehdessä julkaistu maininta että Saigonin vallanpitäjät "jatkavat sodan lietsontaa ja pitävät kiinni paksupäisistä asenteista". Toisena esimerkkinä mainittakoon budhalaisten julkaisema lehti Tjan dao. Se oli lainannut kansalliskokouksen erään jäsenen lausuntoa, jossa sanottiin, että "maamme lait ovat petkuttajien lakeja".

Vangitsemiset kuuluvat myös päivän kuvaan. Lehtimiehiä on vangittu ja tuomittu useita kymmeniä vuoden sisällä. Eräiden lähteiden mukaan yksistään huhtikuussa vangittiin yli 500 henkilöä, jotka olivat jollain tavoin ilmaisseet olevansa rauhan kannalla ja kannattaneet raealista suhtautumista neuvotteluihin Kansallisen vapautusliikkeen kanssa. Hyvin usein nämä vangitsemiset kohdistuvat sivistyneistön edustajiin, ammattiliittojen, nuorisojärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen jäseniin. Tavallisesti heitä vastaan esitetään jo klisheeksi muuttunut syytös" yhteydestä vietkongiin".

Saigonin vallanpitäjien toimenpiteet eivät tunnu kovasti miellyttävän edes amerikkalaisia miehittäjiä. Niiden on vaikeaa osoittaa USA:n yleiselle mielipiteelle, että Etelä-Vietnamissa olisi tapahtunut "edistystä", joka on edellytyksenä sille, että edes muutama amerikkalainen sotilas voitaisiin vetää pois kuten Nixonin hallitus on kautta rantain luvannut.

Paavo Ruonaniemi.

Karachi. — Tämän kaupungin palveluksessa olevat työläiset aloittivat maanantaina kampanjan kulkukoirien tuhoamiseksi ja surmasivat yli 5,500 koiraa seitsemän tunnin kuluessa. Kaupungin virkailijat sanoivat kampanjan alkaneen onnistuneesti ja uskovat saavuttavansa päämäärän, mikä on koirakannan vähentäminen 60,000 2 viikon kuluessa.

Ydinvoimalaitoksella lakko Pickeringissä

Pickering, Ont. — Tänne valmistettavan ydinvoimalla käyvän sähkövoimalaitoksen kaikki rakennustyöt seisahtuivat tiistaina kun noin 2,500 työläistä päätti kunnioittaa maanantaina noin 300 sähkötyöläisen asettamaa lakkovahtilinjaa.

Liikenteen sanottiin ruuhkaantuneen tiistaiaamuna noin kolme mailia tämän Ontarion Hydron rakennustyömaan portilta.

International Brotherhood of Electrical Workers union osasto no. 1788 jäsenyyteen kuuluvat sähkötyöläiset lakkoutuivat viime perjantaina proteistoidakseen Northern Electric-yhtiön työläisten työmaalle ilmestymistä, jotka tuotettiin viime torstaina asentamaan tiedonantovälineitä ja puhelinkeskuskoneistoja.

PÄIVÄN PAKINA

PUHEET JA TEORIA

Täkäläisten kansalaistemme keskuudessa vuosisadan alkupuolella järjestäjänä ja yleisenä puhujana tunnetun M. Hendricksonin yhtenä lempilauseena oli, että "puheet ovat hyviä, mutta 'kontakti-raha kauntaa' eli finliskasta suomennettuna: hyviä puheita parempaa on sopimuksen mukaan saatava raha joko sen tai tämän hyvän asian edistämiseksi.

Tämä seikka tuli hieman toisella tavalla mieleen presidentti Richard Nixonin viime keskiviikko-iltaisesta puheesta, jonka yhteydessä hän myönsi, toisin kuin on Washingtonissa tähän asti menetelty, että "rehellisesti voidaan keskustella" siitä, olisiko USAn pitänyt lainkaan sekaantua Vietnamin asioihin.

Mikäli tällainen "rehellinen keskustelu" on nyt sallittua sodasta, minkä Yhdysvaltain hallitus on järjestänyt kongressin ja kansakunnan lupaa kysymättä, niin silloin luulisi, että 'valloissa vapautetaan ilman muuta kaikki ne, jotka ovat nyt joko vankilassa tai oikeuskuulustelua odottamassa sen vuoksi kun he ovat lausuneet eräitä mielipiteitä tästä likaisesta hyökkäyssodasta.

Yhdysvallat on tietenkin käynyt ennenkin epäoikeutettuja sotia — esimerkiksi Filippiineillä, Meksikossa, Canadassa jne. Mutta milloinkaan aikaisemmin ei ole Yhdysvalloissa noussut niin voimakasta sotavastaista mielialaa ja -liikettä kuin siellä on kehittynyt Vietnamin sotaa vastaan.

Ja tässä sotavastaisessa liikkeessä on Yhdysvaltain kohdalta uutuutena asevoimien jäsenten aktiivisuus. Salaiseen ja julkiseen rauhantoimintaan osallistuvat Yhdysvaltain asevoimien miehet julistavat suorasukaisesti, että heidän sotavastaisella toiminnallaan voi olla ratkaiseva vaikutus Vietnamin sodan lopettamiseen.

Siviili-lakimiesten esittämien katsomusten perusteella kiintyy tässä yhteydessä erikoishuomio ns. Fort Jacksonin kahdeksikon tapahtumaan.

Tämän jalkaväen harjoituspaikan (South Carolinassa) sotilasviranomaiset yrittää saada sotaoikeuden tuomion kahdeksalle miehelle (tähän ryhmään kuuluu sekä musta- että valkoihoisia) joita syytetään siitä, että he ovat palveluksesta poissa ollessaan, siis vapaa-aikanaan kehoittaneet yhdysvaltalaissotilaita toimimaan Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Armeijan viranomaiset myöntävät, että "sadat sotilaat" hurrasivat näille syytetyille. Neljä näistä kahdeksasta oli 37 päivää pidätettynä ennen oikeuskuulustelua. Ketään näistä kahdeksasta ei ole vakavammin rangaistu armeijassa aikaisemmin ja yksi heistä, sotamies Joseph Cole, sai äskettäin jalkaväen jatkoharjoituskauden kunnostautumispalkinnon.

Nämä Fort Jacksonin sotilaat ovat puolestaan nostaneet liittovaltion oikeudessa oikeusjutun saadakseen kumotuksi perustuslakivastaisuuden pohjalla puhevapauden kieltämiseksi heitä vastaan nostetut syytökset.

Merijalkaväen kaksi neekeriä, sotamies George Daniels ja korpraali William L. Harvey, New Yorkista, on esittänyt vetoomuksen siitä kun heille mätkäistiin sotaoikeudessa 10 ja 6 vuoden pakkotyövankeustuomiot siitä kun he olivat kehoittaneet Camp Pendletonissa, Kal., merijalkaväen osaston muita tummaihoisia sotilaita ilmaisemaan normaaliteitse upseereilleen, että heidän mielestään Vietnamin sota on valkoisten miesten sotaa, mihin tummaihoisten ei tarvitse osallistua.

Toisille — tunnetusti "hyville sotilaille" on annettu kurinpitorangaistuksia siitä kun he ovat osallistuneet "keskusteluun Vietnamin sodasta".

Useille amerikkalaisille sotilaille on tämän vuoksi annettu "kunniaton vapautus" asevoimista mikä seuraa henkilöä "rikosluettelon" tavoin hautaan asti.

Jokin aika sitten tällaisen "kunniattoman vapautuksen" sai sotamies Dennis L. Davis, jonka väitetään olevan Progressive Labor Partyn jäsenenä ja toimineen sotilaiden maanalaisen The Last Harrass-lehden toimittajana. Hänen piti saaman kahden viikon kuluttua (siitä päivästä jolloin "kunniaton vapautus" annettiin) kunniallisen vapautuksen asevoimista!

Muita samantapaisia esimerkkejä on lueteltu runsaasti.

Kysymys on kuitenkin, kuten M. Hendrickson sanoi aikanaan, että mikä tekee Yhdysvaltain hallitus puheittensa katteeksi nyt kun presidentti Nixon sanoi, että "rehellinen keskustelu" on sallittua Vietnamin sotaan sekaantumisesta?

Puheet ovat hyviä, mutta teot ovat sittenkin parempia.

— Känsäkoura.

Mustien everstien "demokratiaa"

Kreikan mustien everstien juntta vietti hiljattain valtansa toista vuosipäivää. Sen yhteydessä yritettiin antaa kaikin tavoin kuva Kreikan nykyisen järjestelmän demokraattisuudesta. Kreikkalainen sanomalehtimies Tasos Fakiolas selvittää Novoje Vremjassa julkaistussa kirjoituksessaan Kreikan tämän hetken tilannetta ja mustien everstien toimintaa.

Huhtikuun alussa pääministeri Papadopoulos julisti komeasti uusista maan "demokratisoimistoimenpiteistä". Kreikan diktaattorit olivat päättäneet saattaa voimaan perustuslain kolme "jäädytettyä pykälää": kotilieden koskemattomuutta koskevan 13. pykälän sekä pykälät 18. ja 19., jotka sisältävät määräykset kokoontumisvapaudesta ja yhteenliittymien muodostamisesta.

Mutta kuinka voidaan puhua "kokoontumisvapaudesta" kun perustuslain 25. pykälän mukaan laki piiritystilasta jää voimaan "ainiaaksi"? Tämän lisäksi "sisältäpäin tulevan valtion turvallisuuden uhan" varjolla voidaan perustuslaki kumota milloin tahansa.

Armeijalla on erityinen asema uuden perustuslain mukaan. Asevoimat asetetaan valtion päämiehen (kuninkaan) sekä parlamentin yläpuolelle. Niiden tehtävänä on suojella "olemassa olevaa valtiollista ja yhteiskunnallista järjestelmää sisäisiltä ja ulkoisilta vihollisilta" (129. pykälä, kohta 1).

Parlamentti äärimmilleen supistettuine oikeuksineen menettää perustehtävänsä ja se voidaan hajottaa milloin tahansa (pykälä 46). Kukaan parlamentin jäsen — lukuunottamatta nykyisen juntan johtoportaaseen kuuluvia — ei voi kuulua hallitukseen (88. pykälä). Kansanedustaja on aina vaarassa menettää edustajavaltakirjansa sillä verukkeella, että edustajan asema tai hänen toimintansa ei sovi yhteen parlamentin jäsenyyden kanssa (63. pykälä). Perustuslain 67. ja 68. pykälät luettelevat useita syitä, joiden perusteella kansanedustaja voidaan asettaa syytteeseen tai jopa vangita.

Ilman muuta on selvää, että vasemmistolaiset puolueet ja muut demokraattiset järjestöt, jotka juntta on julistanut "demokratian vihollisiksi", jätetään täydellisesti syrjään parlamentista ja poliittisesta elämästä.

"PERIKLEEN DEMOKRATIA"

"Yhteiskuntamme tulee rauhoittua. Jokaisen tulee jälleen rakastaa toistaan, meidän tulee olla jälleen veljeyden kansa", julisti pääministeri Papadopoulos eräässä puheessaan. Mutta samaan aikaan tiedetään, että Kreikassa on kymmeniä tuhansia ihmisiä vangittuina ja kymmeniä isänmaanystäviä on kuollut julmien kuulustelumenetelmien seurauksena.

On annettu lupauksia, että keskitysleireillä ilman tuomiota olevien asiat otetaan uudelleen käsiteltäväksi, ja tuomion saaneet voivat anoa tuomion tarkistamista. Tällainen oikeus on kuitenkin vain niillä, joita ei ole tuomittu maan turvallisuutta ja yhteiskunnallista järjestelmää vastaan kohdistuneesta rikoksesta. Käytännössä tämä merkitsee, että juntan vastustajien asiaa ei oteta uuteen käsittelyyn.

Varapääministeri, kenraali Patakos ei jää jälkeen demagogiassa. "Vihdoinkin Perikleen täydellinen demokratia on jälleen löytänyt kehtonsa Kreikassa", sanoo hän. Parlamentin hajottaminen, poliittisten puolueiden sekä yli 270 ammattiliiton, nuoriso-, opiskelija- ja muun järjestön toiminnan lopettaminen on sitä, mitä Patakos ymmärtää Perikleen demokratialla.

Jura-saarella olevien poliittisista syistä pidätettyjen naisille Patakos on sanonut: "Te kuolette täällä." Se ei kuitenkaan estä häntä julistamasta, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen tämän hetken Kreikassa "ei tarvitse mitään todisteita".

TALOUDELLINEN TILANNE

Tämän vuoden alussa Kreikan viranomaiset karkottivat Kreikasta itävaltalaisen asiantuntijan, joka Kreikan hallituksen kutsumana työskenteli koordinointiministeriössä. Itävallan lehdistön mukaan hän oli paljastanut mustien everstien juntan suorittamia tilastoväärennyksiä.

Juntan julkisuuteen antamista tiedoista käy kuitenkin selville, että mustien everstien valtakaudella Kreikan talouselämän kehitysvauhti on vähentynyt puolella. Sen sijaan verot ja sotilasmenot ovat kasvaneet puolitoistakertaisesti. Erittäin suuresti on lisääntynyt niiden henkilöiden määrä, jotka lähtevät Kreikasta työnhakuun ulkomaille. Vuonna 1968 siirtolaisten määrä oli yli 50.000 eli yli 8.000 suurempi kuin edellisenä vuonna.

Sotilas- ja poliisijärjestelmän vaatimista yhä kasvavista menoista selviytyäkseen juntta turvautuu sisäisiin ja ulkoa saataviin lainoihin. Viime vuoden joulukuussa ilmoitettiin, että Kreikka sai vuonna 1968 lainoja yhteisellä summalta 121 miljoonaa dollaria. Lainanantajia olivat ulkomaalaiset — pääasiassa amerikkalaiset — pankit ja luottolaitokset. Nopeasti lisääntyvien valtion velkojen kuoletukseen käytetään tänä vuonna 162 miljoonaa dollaria, mikä on noin 10 prosenttia talousarviosta. Kreikan budjetista meneekin yli 30 prosenttia sotilasmenoihin ja valtion velkojen kuoletukseen.

Juntta on luonut ulkomaalaisille monopoleille todella paratiisilliset olosuhteet Kreikassa. Ne on jopa turvattu perustuslain 23. pykälällä, jonka mukaan lainsäädännöllisin toimenpitein varmistetaan ulkomaalaisille yrittäjille sekä ennen juntan valtaantuloa että sen jälkeen annetut oikeudet ja edut.

ULKOMAINEN PÄÄOMA VALTAA ALAA

Kreikan talouselämän alistaminen kansainvälisen pääoman valtaan tapahtuu nopeaa vauhtia. Maaliskuussa oli vuorossa valtion öljynjalostamo. Mobil Oil, Shell, Texaco ja British Petroleum, annettuaan Kreikan hallitukselle 20 miljoonan dollarin lainan, ovat varmistaneet itselleen suunnattomat voitot perimällä korkean hinnan öljystä, jota ne toimittivat kyseiselle tehtaalle.

Kreikan "taloudelliseen valtaamiseen" osallistuu aktiivisesti myös Länsi-Saksa. Kyseessä on mm. voimalaitosten rakentaminen. Länsi-Saksa on myös antanut Kreikalle 20 vuodeksi 25 miljoonan markan lainan, jolla rahoitetaan kreikkalaisten kauppa-alusten rakentaminen Länsi-Saksan telakoilla. Länsi-Saksan konsernit ovat tyytyväisiä, koska päätökset tehdään Ateenassa nykyään nopeasti, "sotilaalliseen" tapaan.

Kreikka kiinnostaa imperialistisia valtioita paitsi pääoman sijoituspaikkana myös strategisena sotilaallisena kohteena. Mustat everstit tajuavat hyvin Kreikan merkityksen NATO:lle ja spekuloivat sillä. "Kreikka tekee NATO:lle huomattavasti suurempia palveluksia kuin sen muut jäsenet", kirjoitti Estia-lehti. Edelleen lehti selittää, että jos NATO:ssa ei ole Kreikkaa, niin Turkki eroaa ja Turkin erotessa tulee myös Italian asema "kyseenalaiseksi".

Kaiken tämän vuoksi NATOn johtajat antavatkin Ateenan hallitsijoille sekä taloudellista että sotilaallista apua. Huhtikuun alussa toimitettiin USA:sta Länsi-Saksan kautta Kreikkaan uusi erä F-5 A -hävittäjiä. Helmikuussa Kreikka sai USA:lta erän Starfighter-F10-suihkuhävittäjiä. Tulossa on myös sota-aluksia, joiden miehistö on koulutettavana valtameren takana.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
266 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

ITSEPINTAINEN YSKÄ — KIPEÄ KURKKU:

Miljoonat käyttävät päivittäin DIANA TIPPOJA saadakseen nopeita tuloksia itsepintaiseen yskään, ilkeään aivastukseen, nenävuotoon, katarrin, pää- ja rintakylmettymiseen, kurkkukivun, käheyden, korkean kuumeen, kuumeisuuden, kästä, jalka, nivelkipujen lievittämiseksi, helpompaa ja vapaampaa hengitystä. Kipeät hauliet suussa, kolottavat ikenet ja hammaskipu. Kaasukivut ja vatsanpuru. Mikään ei toimi kuten DIANA TIPAT lisäksi parempaan tuntuen hyvään nopeasti ja heti.

HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

VATSA, MAKSA, SAPPI HÄIRIÖT:

Te tarvitsette RUSCI REMEDYA hitaasti liikkuvaan vatsaan, kiusalliseen ruuansulatushäiriöön, happamaan vatsaan ... RUSCI REMEDY tuottaa ...

HINTA AINOASTAAN $2.50 pullo, ynnä vero

REUMAATTINEN — NIVELTULEHDUS KIPU:

Te tarvitsette voimakasta ROXODIUMia nopeaan epäonnistumatonta hieroa-pois kipuhuojennusta ... ROXODIUM ...

HINTA AINOASTAAN $1.59 pullo, ynnä vero

"Näitä lääkkeitä myydään rohdoskaupoista kaikkialla Canadassa

LUSCOE PRODUCTS LIMITED

559 BATHURST STREET, TORONTO 4, ONT., CANADA

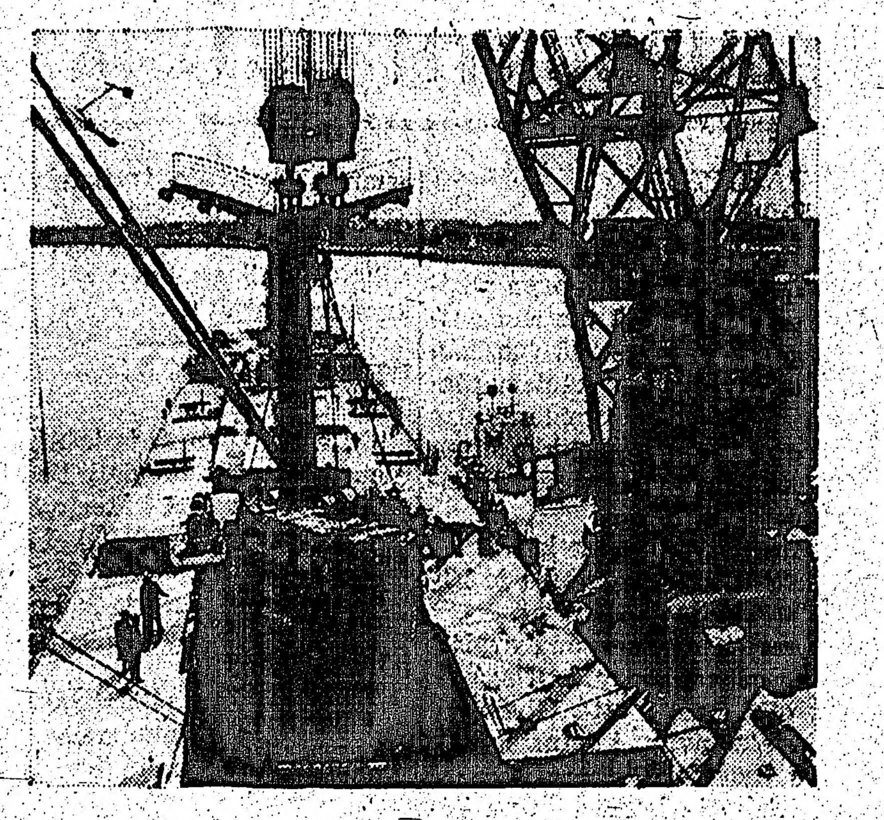

Vientitoiveita. Kauppaministeri Jean-Luc Pepin palasi äskettäin 2-viikkoiselta matkalta Tyynenmeren maista. Hän on sitä mieltä, että Canadan kaupalla on monta tietä länttä kohti. Mr. Pepin vihjasi, että Canada tulee laajentamaan kauppasopimuksiaan Tyynenmeren maiden kanssa.

Naapurin tyttöjä: nainen ammattiyhdistyspomona

Valentina Omeltshenko tuli kieviläiselle kumitehtaalle nuorena tyttönä. Aloitti oppilaana ja on nyt 15 vuotta toiminut valssaajana. Ansioistaan hän on saanut Leninin kunniamerkin.

Valentinalla on suuri kokemus ammattiyhdistystoiminnassa. Hän on toiminut useaan otteeseen luottamusmiehenä, osastokomitean puheenjohtajana ja tehdaskomitean jäsenenä. Ja vuonna 1966 hänet valittiin ammattiliiton tehdaskomitean puheenjohtajaksi.

Valentinan toiminta on moninaista. Hän huolehtii työtoveriensa työoloista, tarpeista ja puutteista päivät pitkät. Tavoitteena on että kaikki työskentelisivät mahdollisimman tuottavasti, ansaitsisivat hyvin terveellisissä ja suotuisissa työoloissa, käyttäisivät loma-aikansa sivistämällä itseään ja opiskelemalla.

Valentinan aloitteesta rakennettiin 20 km päähän Kievistä tehtaan oma lomakeskus, jonka 157 pikku talossa voivat tehtaalaiset ja heidän perheensä viettää lomiaan. Kuukauden oleskelu lomakylässä maksaa työläisperheelle vain 15 ruplaa eli 1/10 hänen keskimääräisestä kuukausiansiostaan. Hänen vaatimuksestaan tehtaan ympäristö muutettiin viheralueeksi, joka nykyään muistuttaa todellista puutarhaa.

Valentinalla on kolme poikaa, jotka käyvät koulua. Iltaisin hän opiskelee itsekin. Oppiaineena on ammattiyhdistysliike.

Neuvostonaisilla on yleensäkin laja edustus ammattiyhdistysliikkeessä. Ammattiliittojen kaikissa portaissa on naisia enemmän kuin miehiä ja yhteensä naisia on ammattiliitoissa kolmisen miljoonaa. 125 naista on ammattiliittojen valtakunnallisen keskusneuvoston jäseniä ja ehdokasjäseniä. — (APN)

NDP luottaa menestykseensä

Winnipeg. — Selkirkin vaalipiiriä Manitoban lainlaatijakunnassa edustava 33-vuotias NDP-jäsen Ed Schreyer sanoi viikonlopulla, että hänen puolueellaan tulee olemaan hyvät mahdollisuudet perustaa seuraava hallitus Manitobassa. Mr Schreyer selosti ohjelmaansa haastattelutilaisuudessa, jossa hän ilmoitti virallisesti ryhtyvänsä tavoittelemaan puolueensa maakunnallisen johtajan paikkaa kesäkuun 28—29 päivinä pidettävässä NDP:n edustajakokouksessa.

$650 milj. verolahja kaivosyhtiöille

Miltä teistä tuntuisi jos liittohallitus tiedottaisi yhtäkkiä, että työläiset saavat nauttia muutaman seuraavan vuoden aikana verovähennyksistä, jotka säästäisivät heille $650,000,000. Alkää kuitenkaan pidättäkö hengitystänne, kunnes se tapahtuu teille — mutta sellaista on tapahtunut vuosikausia kouralliselle Canadan suuria kaivosmonopoleja.

Malmiasiain kehitysministerin apulainen J.P. Drole sanoi äskettäin alahuoneen erään komitean kokouksessa, että liittovaltion verovapautus, minkä uudet kaivokset saavat kolmen ensimmäisen operatio-vuotensa ajaksi, on antanut keskimäärin $50 miljoonan säästöt vuodessa.

Nämä verovapaudet ovat olleet voimassa vuodesta 1955 lähtien. Mr Droletin paljastus, että se on aiheuttanut kaivosyhtiöille $50 miljoonan säästöt vuosittain tarkoittaa sitä, jotta 13 vuoden aikana — vuoteen 1968 mennessä — canadalaiset veronmaksajat ovat avustaneet kaivosyhtiöitä $650 miljoonan nuotilla.

Tämä suoranainen yleisistä varoista myönnetty lahja ei kuitenkaan mennyt koko kaivosteollisuuden hyväksi. Mr Droletin lausunnon mukaan vuosittainen keskinkertainen $50 miljoonan summa jaettiin 15 jättiläismäisen kaivosyhtiön kesken. Monet näille yksityisille yhtiöille myönnetyistä verovapauksista käsittivät useita miljoonia dollareita, sanoi hän ja lisäsi: "harvoin verovapautusten myöntäminen merkitsi pienempää kuin $500,000 hyötyä uusien kaivosten omistajille."

Carterin kuninkaallisen komission verotussysteemistä laatimassa raportissa (jokä kerää tällä hetkellä pölyä Ottawassa) ehdotetaan, että nämä verovapautukset poistettaisiin. "Pienet yhtiöt hyötyvät siitä hyvin vähän, jos lainkaan. Se suosii ainoastaan niitä yhtiöitä, jotka tarvitsevat verovapautuksia kaikkein vähiten," sanotaan raportissa.

Carterin komissioni maalasi kuvan, josta käy paremmin selville kuin mr Droletin lausunnosta, että vieläkin harvemmat monopolit saavat parhaan kerman. Raportin mukaan "viisi kaivosyhtiötä ilmoitti noin 70 prosenttia tulcistaan olleen uuden säädöksen perusteella verovapaita vuosina 1955—1964."

North West Territoriesissa olevan Pine Point Minen tapaus osoittaa, että tämä verovapautusoikeus ei vedä — kuten väitetään — riskipääomaa kaivosteollisuuteen, vaan se on välitöntä avustusta jättiläissuurille kapitalistisille laitoksille.

Pine Point-kaivoksen omistaa CM&S, jonka omistaa puolestaan Canadian Pacific Investments, jota kontrolloi Canadian Pacific Rautatiet, mutta Canadan hallitus rakennutti Pine Point-kaivokselle Canadian National rautateiden toimesta miljoonia dollareita maksavan erikoisradan, jota myöten voidaan kuljettaa Pine Point-kaivoksen jalostamon lyijy- ja sinkkirikastetta USA:han ja Japaniin lähetettäväksi.

Aloitettuaan toimintansa vuonna 1965 verovapauden puitteissa, kaivoksesta tuotettiin ensimmäisen kolmen vuoden aikana kaikkein kallisarvoisinta malmia, mikä tuotti yhtiölle verovapaata nettovoittoa $94.5 miljoonaa.

Nyt voimassa olevien verotussäädösten perusteella myönnetään kaivosyhtiöille verovapautuksia, joilla niitä "rohkaistaan" avaamaan uusia kaivoksia mineraalien louhimiseksi. Mutta samanlaista "rohkaisumenetelmää" ei käytetä sen hyväksi, että canadalaisia mineraaleja ryhdyttäisiin nopeammassa tahdissa jalostamaan kotimaassa.

JOS se $650 miljoonaa, mikä on myönnetty suoranaisena lahjoituksena kaivosyhtiöille viimeksi kuluneen 13 vuoden aikana, olisi käytetty valtion omistamien jalostimoiden rakennusohjelman hyväksi, niin Canada olisi tänä päivänä teollisuutensa kannalta katsoen paljon kehittyneempi.

TAI, jos kaivosyhtiöiltä olisi peritty verot ja tämä $650 miljoonan säästö olisi käytetty yleisön hyväksi vähätuloisten verotusta alentamalla, niin koko kansa olisi hyötynyt tästä.

TAI, jos liittohallitus olisi ollut halukas perimään tämän summan kuluneen 13 vuoden aikana, niin se olisi voitu käyttää kansan hyväksi rakentamalla säädyllisiä asuntoja, myöntämällä korkeampia opetusmäärärahoja, lisäämällä henkilökohtaisia ja muita sosiaalisia palveluja.

Canadan työläisten Carterin komissionin ehdotusten käytäntöönottamiseksi aloittamalle kampanjalle tulisi antaa täydellinen tuki. Ja ensimmäinen toimenpide johon hallituksen tulisi ryhtyä on se, että hallitus lakkauttaa uusien kaivosten verovapauden ja lopettaa jättiläismäiset "lahjoituksensa" suurille monopoleille. — M. Rush.

Horizont Sdp:stä

Päätettyään hyökkäyksensä Hollannin työväenpuoluetta vastaan Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen johto juonittelee nyt Suomen sosialidemokraatteja vastaan torjuakseen yhä kasvavat vaatimukset, jotka tähtäävät normaalien suhteiden solmimiseen DDR:n kanssa, kirjoitti itäsaksalainen ulkopoliittinen lehti Horizont.

Lehti kirjoittaa, että Länsi-Saksan sosialidemokraattien johtajat yrittävät pakottaa Suomen sos.dem. puolueen varapuheenjohtajan Olavi Lindblomin ja järjestösihteeri Anssi Karkisen hyväksymään Länsi-Saksan käsitykset Saksan kysymyksestä.

Lehden mukaan Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen puheenjohtaja Wehner on jo eräässä keskustelussa Karkisen kanssa neuvonut tälle, "kuinka oikeistovoimien vaikutusta Suomen sos.dem. puolueessa voidaan vahvistaa kesäkuussa 1969 pidettävää puoluekokousta valmisteltaessa ja itse kokouksen kestäessä. Tässä yhteydessä on sovittu, että Saksan sos.dem. puolueen johto käyttää hyväkseen kaikkia yhteyksiään Suomen sosialidemokraattisiin piireihin saadakseen Karkisen valituksi puoluekokouksessa puoluesihteeriksi. Jo Suomen sos.dem. puolueen edellisen puoluekokouksen aikana oli Länsi-Saksan taholta ryhdytty samanlaisiin yrityksiin, mutta ne olivat rauenneet", sanoi Horizont. — (SS)

SUOMEN SOSIAALIDEMOKRAATTI:

Itäsaksalainen lehti nimeltä Horizont on tekaissut kevään ennätyksen perättömissä jutuissa "tietäessään" Länsi-Saksan sosialidemokraattien aikovan sekaantua Suomen sos.dem. puolueen tulevan puoluekokouksen kulkuun. Vain joku turhaantunut kotimainen tpsl-läinen koiranleuka on voinut yltää tuonkaltaiseen saavutukseen lehden "uutishankkijana". Menipä Horizont halpaan.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Elokuun 1, 2, 3 ja 4 päivinä pidettävien suurjuhliemme suosikkiehdokkaan Miss Brenda Pressengerin puolesta äänien keräyslistat jaettiin CSJ:n Port Arthurin osaston ja Kaikukuoron jäsenille viime viikolla. Samalla ilmoitettiin, että v.- ja u.-seura Isku oli jo aikaisemmin jakanut listat ulos. Miss Brenda Pressenger on Iskun jäsen, mutta hänet valittiin kaikkien järjestöjen yhteiseksi Länsi-Ontarion ehdokkaaksi kilpailussa yleismaallisesta voitosta aiemmin Sudburyssa ja Torontossa nimitettyjen ehdokkaiden kanssa.

Hyväksyttiin Iron Range Bus Lines Ltd:n kanssa valmistettu sopimus juhlavieraitten Isku parkkiin viemisestä kolme kertaa lauantaina elokuun 2 pn aamulla ja samoin sunnuntaina elokuun 3 pn aamulla, sekä kumpanakin päivänä illan suussa juhlapaikalta kaupunkiin tuomisesta.

Järjestettiin ensimmäiset puhdistustalkoot Iskun Parkin keittiössä naisten joukolla torstaina ja miesten ulkosalla tehtävien suorittamiseksi kahtena lauantaina peräkkäin. Sovittiin kyytimiehistä ja mojakan keittäjistä samoin.

Suurjuhlan finanssikomitean rahastonhoitaja W. Wäyrynen selitti, että komitea joutui ottamaan lainan, jotta voi suorittaa etumaksun suurjuhlien toisena päivänä, lauantaina pidettäviä juhlatansseja varten vuokratusta Lakehead Labor Centre-haalista ja sunnuntaina pidettävää juhlakonserttia varten varatusta Lakeview korkeakoulun auditoriumista, sekä suorittaa maksun juhlien mainostaulukoista, jne.

Suurjuhlien johtokunta ilmoittaa, että juhlien yleiskuuluttajat ja urheilukilpailujen sihteerit on saatu järjestettyä.

* * *

Illallis-ohjelmallinen tilaisuus lauantaina, toukok. 31 p. alkaa klo 6 illalla. Ateriaan kuuluu kalakukko ja lisäksi kaikenlaisia maksa- ja lihalaatikkoja, jälkiruokineen, joka maksaa $1.00. Samassa tilaisuudessa nostetaan kymmenen lahjavoittoa ovilipuilla, jotka etukäteen myytyinä maksavat 25 senttiä kappale tai 5 lippua dollarilla. Lahjavoitoista ensimmäinen on International osuusliikkeestä $50.00 arvosta tavaraa y.m.

* * *

Aikamme naiset-kerho huolehtii ruokailusta ja lisäksi valittiin muita toimitsijoita. Ruokailijoiksi tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Helsingissä kesäkuun 14 p. alkavaan Maailman Demokraattisen Naisten Liiton konferenssiin edustajaksi valtuutettiin Olga Niittynen, joka liittyy Canadan yleiseen lähetystöön, mitä johtaa Canadan Naisten Liitto.

* * *

Täällä viime viikolla pidätetyt 9 nuorta henkilöä marijuanan ja LSD:n hallussaan pitämisestä ja myymisestä asetettiin virallisesti syytteeseen seuraavasti: Richard Latham, 20-vuotias; Allan Miketa, 18-v., Michael Gacek, 20-v., Michaeln Gethard, 20-v., Dennis Gatgies, 19-v., Bernard Landry, 18-v., Richard Hancock, 25-v., ja Michael Mustarer, 22-v.

Fort Williamin poliisit pääsivät syytettyjen jäljille kuukausien aikana täällä sekä Kenorassa, Fort Francesissa ja Atikokanissa suoritettujen tutkimusten perusteella RCMP:n kersantti R. Keiser totesi nuorten pidätysten puhuvan siitä, että huumausaineiden käyttö on laajalle levinnyt Järvienpäässä.

Marijuanan myymisestä voidaan antaa 10 vuoden maksimirangaistus. Pidätettyjen kuulustelu jatkuu. —ATH.

Kalle Kajander kuoli perjantaina

Lauantaina saapui tieto, että nelisenkymmentä vuotta Torontossa asunut kansalaisemme Kalle Kajander kuoli perjantaina. Yksityiskohtaisempia tietoja hautajaisten järjestämisestä ei ollut lehtemme painoon mennessä saapunut.

Vääränvallan alla

"Vääränvallan alla"
on tieteen haara.
Maitten, kansain kauhu,
suuri vaara.
Luonto-äidin galleriassa
on kaikkein
taidokkaampi taulu.
Mut' sitäkin uhkaa —
"Vääränvallan"
misselien sauhu.

Ketkä elämää
ja ihmisyyttä rakastaa.
Heitä väärävalta
myrkkykaasuillaan pommittaa.
Olkaa onnelliset
ketkä ette omaa —
murhaajien diploomaa.
Heidän ääntään ei
kuunnella liioin.
Ainoastaan heidän
nappulaa,
millä he kaiken
kauniin tuhoaa.
Vapautta, oikeutta,
väärävalta salli ei.
Jos he meiltä —
niin myös heiltä,
Aamen kuuroille
korville vei.

S. S. Poutanen.

VÄHÄN ETUMATKAA

Kun eräs rauhallinen kansalaisemme oli Sudburyssa tulossa autolla kotiinsa niin joku perässäajaja tönäisi vähän hänen autoaan punaisilla valoilla seisahduttaessa.

Seuraavilla punaisilla valoilla tapahtui samoin: Veikeän näköinen neitonen tönäsi taas miehen ajokkia autollaan.

Kolmas kerta niin tapahduttua oli sentään jo liikaa. Mies nousi autostaan ja käveli naisen luo.

"Well", sanoi neitonen hyvin rakastettavasti, "haluatteko nähdä ajokorttini?"

"Helvetin ajokortti", karjaisi mies. "Olisin kiitollinen jos saisin nyt 5 minuutin *etumatkan*.

Älä Välitä — anna Heynon välittää

soita ROLF HEYNO 921-7976

Desmond K. Sweeny Realtor

58 St. Clair Ave., East
Toronto Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen.

VAIVAAKO TEITA

KORKEA VERENPAINE
REUMA SAIRAUDET
KÄSIEN JÄYKKYYS
PITKÄAIKAINEN PÄÄNSÄRKY
UNETTOMUUS

Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua magneettirengasta. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa—Englannissa—Amerikassa—Neuvostoliitossa ja muissa maissa ympäri maapallon. Patentoitu 43 maassa.
Jokainen, joka kerran on käyttänyt magneetti terveysrengasta on täysin vakuuttunut sen tervehdyttävästä vaikutuksesta.
Prof. Nakagawan tutkimukset Tokion Yliopistossa osoittavat, että veren kulkiessa magneettikentän läpi se ionisoituu ja syntyy heikko electromotorinen voima.
Hoidettaessa korkeaa verenpainetta, eri reumasairauksia, unettomuutta, pitkäaikaista päänsärkyä, peräti 60% koehenkilöistä todettiin parantava vaikutus jo 2 viikon kuluessa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Se maksaa vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero.
PUHELIN 757-0608

Leikatkaa irti ja lähettäkää osoitteella
BAND SALES
Box 3, Scarborough, Ontario
Shekki tai maksuosoitus seuraa tilausta

Tilaan .... kpl. magneetti terveys rengasta
naiselle/miehelle
pieni/keskikoko/suuri

Nimi ....

Osoite ....

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

TURKIKSENNE säilytettäväksi LAFRANCEN HOLVEIHIN
Turkkurit v. 1908 lähtien
Meidän kylmät säilytysholvimme ovat nykyaikaisimmat Canadassa. Meidän palvelumme verraton. Taksamme tavalliset. Turkisten säilytys ei maksa yhtään enempää Lafrancessa.
Tiedustelkaa:
- HOLLANDERIZINGISTA
- MUOVAILUSTA
- KORJAUKSISTA

kesähinnoilla!
Ei ole väliä mistä olette ostaneet turkikset, säilytkää ne meillä.
CERTIFIED COLD STORAGE VAULTS
Nopea, vakuutettu hakupalvelu
A. LAFRANCE AND SONS LTD.
Puh. 675-5645
8 DURHAM ST. N. SUDBURY
Puh. AL 3-1071
146 Queen St. E., Sault St. Marie
Puh. 474-3370
171 Main St. W. North Bay
1. 6. 8. 20.

Armas Eloranta kuoli perjantaina

Sudburyn seudulla 42 vuotta asunut Armas Eloranta, 27 Walford kadulta, kuoli viime perjantaina kotonaan pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen.

Armas Eloranta oli syntynyt Suomessa, Saarijärvellä, missä hän myös solmi avioliiton. Hänen ensimmäinen vaimonsa kuoli Sudburyssa vuonna 1958. Eloranta työskenteli Copper Cliffin sulattimolla 38 vuotta tultuaan Canadaan 1927. Hän jäi eläkkeelle v. 1965.

Lähinnä suremaan jäi hänen toinen vaimonsa Aini ja yksi poika, Teuvo A. Eloranta sekä yksi pojanpoika.

Hautaus tapahtui Jackson and Barnard hautaustoimistosta lauantaina, toukokuun 17 pnä Park Lawn hautausmaahan. Hautausseremonian suoritti pastori Pentti Murto.

Tilatkaa Vapaus

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Kaikenlaisia
KUKKASTEN
ja
KASVISTEN
TAIMIA
Jalostettuja puuntaimia ja pensaita
Suosammalta ja lannoitusaineita
TEMELINI BROS. GREENHOUSES
Puh 566-3381
91 LaSalle Blvd. Sudbury
20. 22. 27. 29.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

MOKKANAHKA
(Suede)
TAKIT
ja muut nahkavaatteet
EXPERTTITAIDOLLA PUHDISTETAAN
Tuokaa ne meille nyt. Postipalvelu myös käytettävissä. Starlite Cleaners on varustettu siten, että kykenee EXPERTTITAIDOLLA puhdistamaan kauniit mokkanahkatakkinne ja nahkavaatteenne Regent kadun laitoksessaan.
STARLITE
PERLUXE CLEANERS
1610 REGENT STREET SOUTH
LOCKERBYN ALUEELLA
E.I. 17—J.6

SUDBURYN UUTISIA

MURHAJUTTU LYKÄTTIIN

Randolph Glynn, 24, esiintyi viime perjantaina Sudburyn piirioikeudessa ja häntä vastaan nostettiin murhasyyte 15-vuotiaan Roger Frappierin kuolemantapauksen johdosta. Frappierin alaston ruumis löydettiin viikko sitten sunnuntaina Dill Lake-tien läheisyydestä.

Glynn antautui viime keskiviikkona poliiseille Torontossa ja hänet palautettiin Sudburyyn.

Glynniä edustanut sudburylainen asianajaja Gerald Kinsman sanoi oikeudessa, että Glynn on valmis alustaviin kuulusteluihin milloin hyvänsä ja tuomari Anthony Falzetta lykkäsi jutun käsittelyn toukokuun 23 päivään.

TERVEYSVIRASTO ANTOI VAROITUKSEN

Toukokuun 4 pnä löydettiin Mabel-kadulta koiranpentu, jonka omistajasta ei ollut vielä viikonloppuun mennessä selvyyttä. Eräs henkilö oli kuljettanut koiranpennun eläinlääkäriin ja kun se myöhemmin kuoli, niin liittohallituksen maatalousministeriön taholta vahvistettiin, että koiranpennussa oli vesikauhu.

Sudburyn terveysvirasto on ottanut yhteyden 8 henkilöön, joita koiranpentu oli purrut tai raapinut. Seitsemälle henkilölle annetaan vesikauhun vastaisia ruiskeita.

Terveysvirasto olisi halukas tietämään jos muut henkilöt ovat olleet kosketuksissa koiranpentuun, jotta heille voitaisiin antaa vesikauhun vastainen rokotus.

Tämä oli 8. vesikauhutapaus Sudburyn alueella tämän vuoden aikana ja ensimmäinen laatuaan kaupungin rajojen sisällä. Aikaisemmin löydettiin vesikauhuinen kettu Copper Cliffistä.

Terveysvirasto on huolestunut tällä alueella esiintyvistä vesikauhutapauksista.

OHC HALUAA TARJOUKSIA

Ontarion kauppa- ja kehitysministeri Stanley Randall tiedoitti viikon lopulla, että Ontario Housing Corporation (OHC) haluaa saada kehitystarjouksia 250 vanhemman kansalaisen ja 300 perheasunnon rakentamiseksi Sudburyn kaupunkiin.

Nämä asunnot pitäisi rakentaa rakennuttajan hankkimalle maalle, mutta paikasta ei ole vielä tietoa.

OHC:n johtaja H. W. Suters ottaa kehitystarjouksia vastaan heinäkuun 9 päivään asti.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on taas saatu yksi lahjoitus. Svante Kotila, Wahnapitaesta, Ont. lahjoitti $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Wanupin kuulumisia

CSJ:n Wanupin osaston ja V- ja U-seura Visan yhteisessä kokouksessa, joka pidettiin t.k. 12 pv. käytiin vilkasta keskustelua erinäisten tilaisuuksien järjestämisestä.

Aikuisten ja lasten voimisteluharjoitukset ovat säännöllisesti joka tiistai Wanupin haalilla. Toivotaan runsasta osanottoa.

Kesäkuun 1 p:nä kello 2—5:een tulee olemaan Wanupin haalilla käytetyn tavaran myynti. Keräys aloitettiin heti ja pyydämme kaikkia kansalaisiamme, joilla on jotain käyttökelpoista tavaraa, jota eivät itse enää tarvitse, penkomaan ullakkonsa ja luovuttamaan ne kerääjille. Tilaisuudessa tarjoillaan teetä kotitekoisten leivosten kera.

Alustavaa keskustelua käytiin myös ensikesän suurjuhlista, jotka pidetään Port Arthurissa. Päätettiin hankkia kolme ohjelmanumeroa wanuppilaisten puolesta juhlakonserttiin.

Kokouksessa myöskin ilmoitettiin jäsenistölle, että pääsiäisenä pidettyjen näytelmäjuhlien jälkeen oli toimeenpaneva komitea päättänyt lähettää Wanupin osaston ja Visan näyttelijöille erikoispokaalin huomionosoitukseksi heidän hyvästä esityksestään. Wanupin näyttelijät esittivät juhlilla Aleksis Kiven näytelmän "Yö ja päivä". Pokaali on myös saapunut perille.

Leppoisia kesäpäiviä tovereille.

H.

Canadan kaikki maakunnat liittyvät kansalliseen sairaushuoltoon — medicareen ensi maaliskuun 31 päivään mennessä ja kaikki maakunnat Quebecia ja Prince Edward Islandia lukuunottamatta, liittyvät medicareen vielä ennen tämän vuoden loppua sanoi liittohallituksen terveysministeri John Munro jokin aika sitten. Suuri mahdollisuus on, hän lisäsi, että Quebec liittyy myös tämän vuoden aikana.

NPD avoimesti uusnatsismiin

Stuttgart — Uusnatsilaisen kansallis -demokraattisen puolueen (NPD:n) edustajakokouksessa toukok. 10 pnä hyväksyttiin ns. vaaliohjelma on luonteeltaan avoimen revanshistinen ja chauvinistinen. Se on uusnatsien poliittinen ohjelma, johon nojaten he aikovat käydä vaalitaisteluun liittopäivävaaleissa. Ohjelma on myös "ohje tuleville puolueen liittopäiväedustajille".

Silmiinpistävää on NPD:n johtajien haastava varmuus menestymisestä liittopäivävaaleissa. Puheenjohtaja Adolf von Thadden sanoi kokousta avatessaan: "Tänään olemme järjestöllisessä suhteessa vahvempia kuin koskaan aikaisemmin". Hän ilmoitti suoraan, että hänen puolueensa edustajat tulevat istumaan Bonnin parlamentissa.

NPD:n ohjelmassa vastustetaan Saksan demokraattisen tasavallan tunnustamista ja esitetään julkeita muiden valtioiden alueisiin kohdistuvia vaatimuksia. Siinä kieltäydytään kategorisesti vuoden 1938 Munchenin sopimuksen mitättömäksi tunnustamisesta ja ollaan solidaarisia Bonnin hallituksen Länsi-Berliiniin kohdistuvia vaatimuksia kohtaan.

Uusnatsit antavat "rajoittamattoman" tukensa Bundesmehdille ja vaativat sen voimistamista sekä Hitlerin ajan mallin mukaisen Bundeswehrin yleisesikunnan luomista. He vaativat uusien sotilasjärjestöjen perustamista siviiliväestön keskuuteen. Yhdessä ohjelmakohdassa vaaditaan Länsi-Saksan osuuden lisäämistä Naton johtavissa esikunnissa kaikilla tasoilla. Uusnatsit vastustavat ydinsulkusopimuksen allekirjoittamista.

NPD:n ohjelmassa vaaditaan yleistä armahdusta kaikille natsirikollisille. Ohjelman sisäpoliittinen osa sisältää joukon demagogisia kehotuksia ja lupauksia, joiden tarkoituksena on uusien äänien kalastus.

U Thant:

Kuilua kavennettava rikkaiden ja köyhien välillä

Rooma. — YK:n pääsihteeri U Thant ennusti viime viikolla maailmalle tuhoisaa tulevaisuutta, jos kasvavaa kuilua rikkaiden ja köyhien välillä ei pystytä kaventamaan.

U Thant puhui YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön henkilökunnalle Roomassa, josta hän lensi myöhemmin Geneveen Kansainliiton perustamisen 50-vuotisjuhlaan.

Pääsihteeri luetteli neljä pääasiallista syytä maailmaa uhkaavaan jännitykseen. Ne ovat erot poliittisten ideologien välillä, epäsuhde kansojen taloudellisessa ja sosiaalisessa asemassa, ihon väriin perustuvat näkökohdat ja kolonialismin jäännökset.

YK:n erityisjärjestöjen kuten FAO:n tehtävänä on U Thantin mukaan pääasiassa kaventaa kasvavaa kuilua "rikkaiden ja köyhien, Pohjolan ja Etelän sekä omistajien ja omistamattomien välillä".

YK:n pääsihteeri vaati tekoja kuilun kaventamiseksi ja varoitti: "Muuten tilanne tulee olemaan tuhoisa näköpiirissämme olevassa tulevaisuudessa, paljon vakavampi kuin useimmat meistä haluaisivat uskoa."

Canadan puolustusministeri Leo Cadieux palasi äskettäin Washingtonista keskusteltuaan siellä USAn puolustusministeri Melvin Lairdin kanssa Canadan mahdollisesta roolista USAn torjuntaohjussysteemissä. Nämä kaksi miestä tulevat jatkamaan keskustelujaan myöhemmin tässä kuussa Brysselissä pidettävässä NATOn kokouksessa.

Torontoon viisi lapsihuoltokeskusta

Toronto. — Toronton sosiaalihuoltovirasto suunnittelee viiden uuden lasten päivähoitokeskuksen avaamista kaupunkiin ennen kuluvan vuoden loppua. Jokaisen näistä päivähoitokeskuksista sanotaan voivan huolehtia noin 65 lapsesta.

Sosiaalihuoltoviraston lapsiosaston johtaja Ethel Stevens sanoi haastattelutilaisuudessa, että vuoteen 1970 mennessä Torontossa tulee olemaan päivähoitopaikat 1,500 lapselle, siis melkein kaksinkertainen määrä vuoteen 1967 verratessa, jolloin laitakaupunkien sosiaalihuoltovirastot yhdistettiin Suur-Toronton sosiaalihuoltovirastoksi.

Tällä hetkellä sosiaalihuoltovirastolla on 12 päivähoitokeskusta ja kaksi lastenseimeä.

Yrittävät pelastaa uponneen sukelluslaivan

Vallejo, Kalifornia. — USA:n laivaston haaksirikkospesialistit toivoivat viikonlopulla voivansa pumpata 1,300 tonnia merivettä pois $50 miljoonaa maksavasta atomikäyttöisestä sukellusveneestä, joka upposi San Franciscon lahteen, 34 jalan syvyyteen.

Vain 10 vuotta kaaoksen estämiseksi

New York. — Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri U Thant ennusti viime viikon lopulla, että maailmalla "on aikaa 10 vuotta" ennen kuin vaikeudet saavuttavat mittasuhteet . . . jotka ovat meidän kontrollimahdollisuuksien ulkopuolella."

Puhuessaan YK:n kehitysneuvoston toisen vuosikymmenen konferenssin avajaistilaisuudessa U Thant sanoi, "että minä en halua esiintyä liian dramaattisena, mutta elleivät maailman maat tukahduta vanhoja riitojaan ja aloita kampanjaa kaikkiakäsittävän yhteistyön perustamiseksi, jolla poistettaisiin sotavarustelu, aikaansaataisiin ystävällinen kanssakäynti kansojen kesken ja lopetettaisiin muut ristiriidat, niin tulevaisuudessa maailma joutuu vastatusten suurien kriisien kanssa".

U Thant sanoi "traagilliseksi" sitä kun kehittyneissä maissa ilmenee lisääntyvässä määrässä kotimaisten asiain ensisijaisuutta" ajankohtana jolloin kehitysmaat ovat tulossa kyvykkäämmiksi käyttämään kehityksen avustusta jota ei ole nyt saatavana yhtä helposti kuin aikaisemmin.

Pueblo-jutusta tuli USA:lle lisäkustannuksia

Washington. — Viime viikon lopulla tiedoitettiin, että tammikuussa 1968 tapahtuneen vakoilulaiva Pueblon pidätys Pohjois-Korean toimesta tuli maksamaan USA:lle noin $300,700,000. Näihin kustannuksiin sanotaan sisältyvän USA:n ilmavoimien siirtäminen Etelä-Koreaan, neljän lentotukikohdan uudestaan avaamisen kustannukset, uusien tukikohtien rakentaminen ja armeijan reserviläisten asepalveluun kutsumisen aiheuttamat menot.

Peru pidätti USA:n kalastuslaivan

Lima, Peru. — Pannen täytäntöön 200 mailin aluevesirajavaatimuksiaan, Peru pidätti perjantaina erään amerikkalaisen kalastuslaivan ja pakotti sen kapteenin maksamaan $15,000 sakkoina ja muina kuluina. USA:n kongressin eräät jäsenet vaativat Washingtonissa kostotoimenpiteitä.

Ruotsin ja N-liiton kaupassa avataan aivan uusi luku

Ennätysvahvan ruotsalaisen kauppa teollisuusvaltuuskunnan saapumista viime viikon vaihteessa usean päivän vierailulle Moskovaan pidetään merkkinä siitä, että Ruotsin ja Neuvostoliiton kaupallisessa ja teknisessä yhteistyössä on avautumassa aivan uusi luku. Ruotsalaista valtuuskuntaa johtavat Johnson-yhtymän johtaja, vuori-insinööri Axel Johnson ja insinööritiedeakatemian puheenjohtaja, professori Brohult. Ruotsin valtuuskunta tapaa matkansa aikana useita Neuvostoliiton kaupan, tekniikan ja tieteen huippuedustajia.

Asiantuntijoille ruotsalaisen "voimavaltuuskunnan" saapuminen Moskovaan pitkän tähtäimen suunnitelmat mielessään ei ole sinänsä yllätys. Jo viime vuonna Ruotsin tukkukauppiasliitto ja vientijärjestö perustivat yhteisesti yhdistyksen Ruotsin ja Neuvostoliiton kaupan edistämiseksi.

Ruotsalaiset myöntävät, että nykyisin 'neuvostoliittolaiset vientituotteet vastaavat täysin länsimaiden huipputasoa'. Tästä on saatu monta näytettä.

Nyt Moskovaan saapuneen ruotsalaisen suurvaltuuskunnan matka ei ole mikään irrallinen ilmiö. Neuvostoliitossa suoritetaan parhaillaan uuden 5-vuotissuunnitelman ohjelmointia. Niinpä Ruotsi toivoo saavansa pitkän tähtäimen suurtilauksia tämän suunnitelman puitteissa. Toisaalta ruotsalaiset ovat tietoisia, että Neuvostoliitto toivoo Ruotsin ostavan tähänastista enemmän neuvostovalmisteisia koneita ja laitteita.

Protestit pannaan Rockefellerin vierailun ajaksi

San Jose. — Costa Rican hallitus julisti viikonlopulla kaikki mielenosoitukset laittomiksi kuvernööri Nelson A. Rockefellerin saavuttua tänne toimien presidentti Nixonin edustajana Etelä-Amerikan matkansa aikana.

San Josessa jaettiin perjantai-iltana lentolehtisiä, joissa väitettiin Rockefellerin "kätyreiden salamurhanneen" erään nuoren henkilön aikaisemmin viime viikolla järjestetyn Rockefellerin vastaisen mielenosoituksen aikana.

Vaimo iski tikarilla Rooseveltin poikaa

Geneve. — USA:n edesmenneen presidentti Rooseveltin pojan, 62-vuotiaan James Rooseveltin kolmas vaimo, Gladys, iski miestään tikarilla selkään viime viikon lopulla. Poliisi kertoi, että tikari oli Rooseveltin sotamuistoesine viime maailman sodan ajalta ja että Rooseveltin vaimo iski miestään pariskunnan sveitsiläisessä huvilassa.

Rooseveltti jouduttiin kuljettamaan sairaalaan, missä hänelle suoritettiin leikkaus ja myöhemmin tiedoitettiin, että hänen tilansa on tyydyttävä.

Rooseveltin 25-vuotias vaimo kuljetettiin erääseen klinikkaan tarkkailtavaksi. Rooseveltin puhemies sanoi vaimon olleen aikaisemmin hoidettavana alemmuustilan johdosta.

Kaliforniaa aikaisemmin USA:n kongressissa edustanut James Roosevelt esitti muutama päivä sitten eroanomuksen eräässä genevelaisessa avioero-oikeudessa.

Suomalaisia lomailee paljon Bulgariassa

Helsinki — Bulgarian lomakeskukset ovat nyt suuressa suosiossa suomalaisten matkailijain ja lomailijain keskuudessa. Paikkavaraukset ovat tuntuvasti lisääntyneet viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna ja ainakin 5,000 suomalaisen arvioidaan alkavana kesänä nauttivan Bulgarian aurinkorantojen, terveyskylpylöiden ja muiden turistikohteiden antimista. Bulgarian Mustanmeren lomakeskukset ovat valmistautuneet ponnella uutta matkailukautta varten. Uusia hotelleja ja ravintoloita on rakennettu, puistot ja puutarhat ovat saamassa lopullisen muotonsa, uusia leirintäalueita ja huoltoasemia valmistuu.

— Uutuuksia ovat mm. perhematkat, eläkeläismatkat ja kongressimatkat, ja automatkailun mahdollisuudet ovat entisestään parantuneet, kertoi Balkantouristin edustaja Nicolai Mashev lehdistölle tiistaina. Eräänä uutuutena hän mainitsi laihdutuskeskuksen ranskalaisten normien mukaan. Tämä on kuitenkin vasta kokeilua, eikä sen salaisuuksista annettu tarkempia tietoja. "Sitten pähän nähdään", sanottiin.

— Vuonna 1969 Bulgaria tarjoaa vierailleen jotain uutta — nk. erikoistunutta matkailua. Maassamme on hyvät näköalat niin kutsutun kongressimatkailun laajentamiselle. Toinen kansainvälisen matkailun muoto, joka tänä vuonna laajenee suuresti on terveysmatkailu. Bulgariassa on runsaasti lääkitseviä ja kivennäisvesiä. Vuosi vuodelta kasvaa kylpyläparantoloiden ja sanatorioiden määrä.

Aivan uusi muoto on niin kutsuttu perhematkailu. Sen keskuksena on lomakeskus Slantshev brjag. Siellä voivat lomailla perheet, joilla on alle kouluikäisiä ja kouluiässä olevia lapsia. Pieniä lapsia varten rakennetaan erityisiä lastenkoteja, leikkitiloja, lasten urheilukeskuksia, joissa lapsia kaitsevat vieraita kieliä hallitsevat hoitajat. Sillä aikaa, kun vanhemmat ovat uimarannalla, lapset urheilevat, uivat tai ovat hoitokäsittelyssä.

Mielenkiintoinen on myös eläkeläisten matkailu. Keväällä, kesällä ja syksyllä matkailevat eläkeläiset voivat käyttää hyväkseen erityisiä ravintoloita, hotelleja ja leirintäalueita. Heitä varten valmistetaan lomanvieton ajaksi erityinen heidän ikänsä huomioon ottava ohjelma, mikä antaa heille mahdollisuuden urheilla aktiivisesti, tehdä kävelyretriä vuoristoon, kerätä sieniä, rohtoja ja metsämansikoita. Heidän lomailuaan tarkkailevat kuhunkin tapaukseen erikoistuneet lääkärit. Retkien aikana heidän seurassaan ovat jatkuvasti matkanjohtajat. Eläkeläiset voivat harjoittaa fysioterapiaa, ottaa kylpyjä, soveltaa hedelmäruokavaliota omasta turistikeskuksestaan. Keskikesää lukuun ottamatta elekeläismatkailijoille myönnetään tuntuva alennus.

SISÄLTÖRIKAS JA AJANKOHTAINEN
"Kevät"
JULKAISU
48 SIVUA — HINTA $1.25
Siinä on mielenkiintoista luettavaa kaikille.

— JULKAISUN SISÄLTÖ: —

Toimituksen näkökulmasta
Asarias Mossun koekaniinina
Horna Manne
Keväällä 1969
Kehitystä lännellä
Rauhan marssi
Kissa ja koira
Sointulan Tuula
Muistelmia vapunpäivästä
Muistojen takaa
65 vuotta Työmiehen perustamisesta
Kotimatka
Tässä julmassa maailmassa
K.I.Z.H.I.
Lääkärin sana
Tänä keväänä
Ensimmäinen viitonen
Musta perjantai meille kaikille
Täällä Pohjantähden alla
Kuva-aukeama
Rikas ja köyhä
Parastaan tekevät
Musta valta
Venla-muorin perijä
Canada vieraan silmin nähtynä
Algot Untolan sosiaalinen omatunto
Lähi-idän kriisi
Synnyinmaan kaiho
Mietelmiä
Kalastajalla on lupa havella
Onko vielä punaisia ja valkoisia?

"Kevät 1969" on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

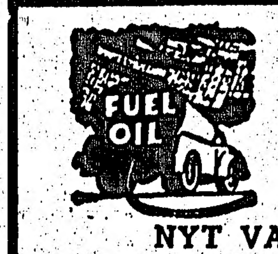

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY